
Protokoll

Regionstyrelsen

23 april 2024

Regionstyrelsens protokoll

Plats och tid	Bornholm, Rådhuset Visborg, 23 april 2024, klockan 09.00–14.30
Beslutande	Meit Fohlin (S), ordförande Andreas Unger (M), 1:e vice ordförande Eva Nypelius (C), 2:e vice ordförande Oscar Lindster (S) Jenny Larsson (S) Håkan Ericsson (S), tjug ersättare Lena Broén (S), tjug ersättare Sara Vilhelmsson (M) Mariette Nicander (M) Johan Malmros (C) Fredrik Gradelius (C), tjug ersättare Johan Asplund (KD) Saga Carlgren (V) Jennifer Medin (MP) Lars Engelbrektsson (SD)
Ersättare	Mikael Blad (M) Lina Runander (M) Mårten Silvé (M) Bibbi Olsson (C) Anna Eklund (L) Jörgen Benzler (V) Micke Seid (MP) Cecilia Lange Rosén (SD)
Övriga	Stefan Hollmark, regiondirektör, RSF Helena Hagstedt, stadssekreterare, RSF Anna Evensen, stadssekreterare, RSF Barbro Engström, kommunikatör Ulrika Jansson, ekonomidirektör, RSF, § 105 - 107 Caroline Gränefjord, koncerncontroller, RSF, § 105 Ulrica Widange, verksamhetsutvecklare, RSF, § 105-107 Katrín Rindlaug, strateg, RSF, § 108 Jonas Nilsson, ekostrateg, RSF, § 109 Anton Frick, mark- och exploateringsingenjör, SBF, § 111 Alexander Sorby Haddad, mark- och exploateringsstrateg, SBF, § 111 Lotta Israelsson, HR-direktör, RSF, § 112, 136 Paola Ciliberto, enhetschef, RSF, § 114-118 Maria Wennström, enhetschef, RSF, § 114-118 Angelica Andersson Fihn, avdelningschef, RSF, § 114-122

Per Wallstedt, strateg, RSF, § 119-122
Isak Malm, projektledare, TKF, § 122
Elisabeth Jonsson Höök, samverkansledare, RSF, § 123, 124
Stefaan de Maecker, enhetschef, RSF, § 123, 124
Linda Ehrlin Sjöberg, strateg, RSF, § 136
Kristine Skår, förhandlingschef, RSF, § 136

Datum för justering

2 maj 2024

Paragrafer

§ 105–136, varav § 109, 115, 119–120 och 122 justerades omedelbart

Underskrifter

Detta protokoll har justerats digitalt och saknar därför signaturer.

Sekreterare Helena Hagstedt

Ordförande Meit Fohlin

Justerare Johan Malmros

ANSLAG/BEVIS	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Organ	Regionstyrelsen
Sammanträdesdag	2024-04-23
Protokollet anslås	2024-05-03
Anslaget tas ned	2024-05-27
Protokollets förvaringsplats	Regionstyrelseförvaltningen

Register

RS § 105	Information. Region Gotlands styrmodell	7
RS § 106	Investeringsbehov 2025-2034	8
RS § 107	Uppsikt över Region Gotlands koncernföretag under 2023	11
RS § 108	Kvartalsrapportering- Jämställdhetsintegrering	14
RS § 109	Remiss. Översyn och aktualisering av hamnarna av riksintresse för yrkesfiske	16
RS § 110	Årsrapport 2023 Tillståndsmyndigheten för alkohol och tobak samt Tillsynsplaner 2024	19
RS § 111	Förfrågan om direktanvisning mark för byggemenskap i Slite	21
RS § 112	Revisionsrapport. Granskning av hur regionen arbetar för att säkerställa kompetensförsörjningen	26
RS § 113	Årshjul för Regionstyrelsen 2024	28
RS § 114	Delrapportering. Konstöversyn på Gotland	29
RS § 115	Förslag till fortsatt arbete med kultur och hälsa	31
RS § 116	Delrapportering. Framtida underhåll och behov för Slite teater	35
RS § 117	Avskaffande av förseningsavgifter på biblioteken	36
RS § 118	Delrapportering. Framtida användning av nuvarande Solbergabadet	39
RS § 119	Långsiktig lösning Slite ishall- sekretess	43
RS § 120	Fritidsbanken - långsiktig lösning	44
RS § 121	Uppdrag. Delrapport förstudie aktivitetspark i Visby	46
RS § 122	Verksamhetsanpassning Rävhagen	48
RS § 123	Motion. Familjecentral	51
RS § 124	Motion. Motverka barnfattigdom och öka jämlikheten	53
RS § 125	Motion. Marknadsföring av kollektivtrafiken.	55
RS § 126	Medborgarförslag - En extra maträtt på Wisbygymnasiets skolmat	57
RS § 127	Medborgarförslag - Medborgarförslag: Köttbullar och makaroner till alla skolbarn varje dag!	59
RS § 128	Nominering. CPMR:s Political Bureau	61
RS § 129	Avsägelse och fyllnadsval	62
RS § 130	Anmälan om delegationsbeslut	63
RS § 131	Information. Vissa inkomna handlingar	64
RS § 132	Uppföljning uppdrag regionstyrelseförvaltningen	65

RS § 133	Månadsrapport ekonomi 2024	66
RS § 134	Investeringsuppföljning	67
RS § 135	Regiondirektörens information	68
RS § 136	Information. Kommunal och Vårdförbundets varsel.	69

RS § 105 Information. Region Gotlands styrmodell

Regionstyrelsens beslut

- Informationen tas emot.
-

Sammanfattning

Regionfullmäktige beslutade den 20 juni 2022 (RF §108) om en ny styrmodell. I samband med beslutet om ny styrmodell beslutades även om förändringar i planeringsprocessen. Inga förändringar beslutades inom uppföljningsprocessen.

Detta informationsärende har till syfte att kort beskriva resan fram till att en ny styrmodell beslutades samt arbetet som skett när styrmodellen har fyllts med innehåll. En genomgång kommer även att ske kring vilka händelser som ingår i planerings- och uppföljningsprocessen och hur dessa processer håller samman den politiska styrningen med verksamhetsstyrningen.

Vidare redogörs kort om de prioriteringar och mål som är beslutade för 2024, hur ansvar för genomförande och samordning är organiserad inom Region Gotland samt hur arbetet mot prioriteringar och mål bidrar till målen i Vårt Gotland 2040 samt målen i Agenda 2030.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Ulrika Jansson, ekonomidirektör och Caroline Gränefjord, koncerncontroller, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på informationen och finner att den tas emot.

RS § 106 Investeringsbehov 2025-2034

Ärendenummer: RS 2023/2291
Paragraf föregående instans: AU § 68

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen beslutar att ta emot informationen om nämndernas långsiktiga investeringsbehov.

Sammanfattning

Som en del av planeringsunderlaget inför beslut om prioritering av investeringar tar nämnderna fram en plan över investeringsbehovet på 10 års sikt. Planerna baseras på den demografiska utvecklingen samt förändrade behov exempelvis utifrån nya lag- eller myndighetskrav eller teknisk utveckling. Oftast uppstår investeringsbehovet i verksamheten men kan också uppstå centralt genom samordnade insatser för att utveckla Gotland. I år har lokalbehoven samordnats och genomgått en första prioritering i den nya gemensamma lokalförsörjningsprocessen. De långsiktiga investeringsbehoven är utgångspunkt för nämndens förslag till prioritering som sedan presenteras i mål- och budgetskrivelsen.

Utgångsläget för det årliga investeringsutrymmet är regionens resultat, avskrivningsutrymme samt del av avsättningar. Under förutsättning att resultatet hamnar på minst 100 mnkr är det ekonomiska investeringsutrymmet drygt 450 mnkr per år i den skattefinansierade verksamheten. Ett av de finansiella målen är att självfinansieringsgraden av investeringar i skattefinansierad verksamhet ska vara minst 100 procent. De sammanställda investeringsbehoven som finns beskrivna i det här ärendet uppgår till cirka 900 mnkr per år i skattefinansierad verksamhet.

Nämndernas investeringsbehov är fortsatt stora den kommande 10-årsperioden. Detta gäller både behov av nya lokaler och behov av investeringar i VA, avfall, mark- och stadsmiljö, gator och vägar. Även behov av klimatrelaterade investeringar börjar bli tydliga.

I lokalförsörjningsplanen som redovisas för regionstyrelsen 2024-03-27 framgår att det finns stora lokalbehov inom främst sjukvård, äldreomsorg och vuxenutbildning. I planen framgår bland annat behov av ett nytt sjukhus, 3 nya äldreboenden, LSS boenden, SoL-boenden, 2 nya vårdcentraler, ny eller ombyggnation av 2 brandstationer och löpande ombyggnationer av Visby lasarett.

Vilka lokalinvesteringar som slutligen ska genomföras beslutas i samband med budgetbeslutet.

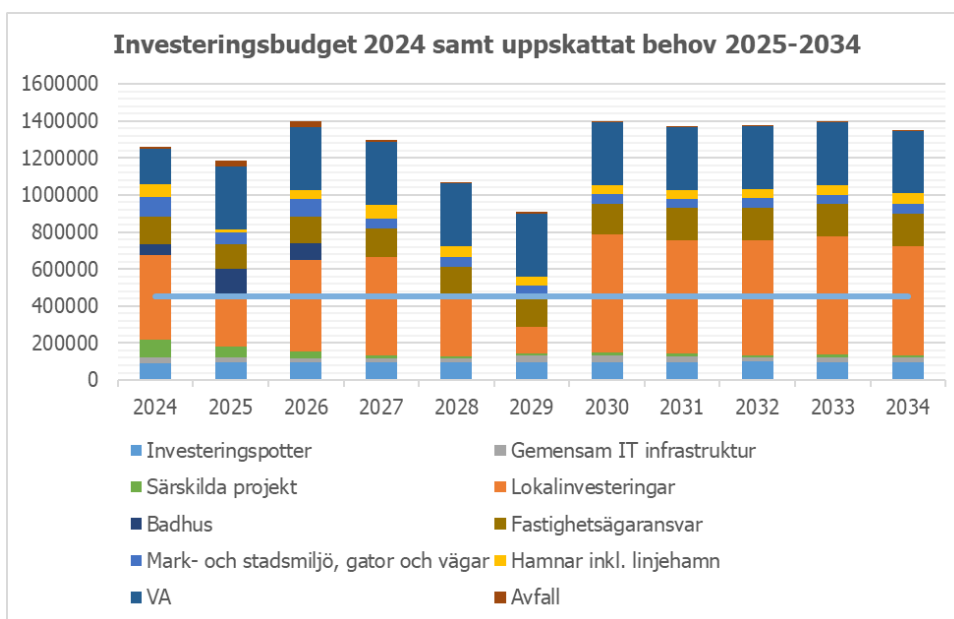
Hälso- och sjukvården har, och kommer fortsatt att ha behov av, omfattande investeringar i lokaler. Under kommande tioårsperiod finns två stora huvudområden där investeringar planeras bli omfattande. Huvudområdena är Visby lasarett och primärvården. Mot bakgrund av de utredningar som gjorts så här långt, de sen tidigare kända behoven som finns och det faktum att den nya Havspaviljongen enbart är tillfällig, är att någon form av strategiskt inriktningsbeslut gällande Visby Lasarett på längre sikt nödvändigt inom kort.

Den demografiska utvecklingen med fler äldre på Gotland innebär ett ökat behov av boende för äldre.

I den taxefinansierade verksamheten finns stora behov av VA investeringar för att säkra Gotlands vattenförsörjning men även för att reinvestera i de befintliga anläggningarna och förnya ledningsnätet. Behovet bedöms uppgå till cirka 340 miljoner kronor (mnkr) per år.

Sammanlagt beräknas det totala investeringsbehovet uppgå till över 12 miljarder kronor totalt inklusive avgiftsfinansierad verksamhet kommande 10 års period. Det kommer inte att vara varken ekonomiskt eller resursmässigt möjligt att investera i den takten.

Beslutad investeringsbudget inklusive kompletteringsbudget för 2024 uppgår till 1 262 mnkr och 2025 till 881 mnkr.

Bedömning

Lågkonjunkturen samt den höga inflationen innebär att Region Gotlands ekonomiska förutsättningar att genomföra omfattande investeringar är begränsade. En kraftig prioritering kommer att behöva genomföras utifrån en

genomtänkt strategi. De omfattande investeringsbehov som beskrivs från nämnderna kommer inte att kunna genomföras inom den tidsram som angetts.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Ulrika Jansson, ekonomidirektör, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Långsiktiga investeringsbehov 10 år regionstyrelsen daterad 2024-01-31

Investeringsbehov 2025-2034 tekniska nämnden daterad 2024-02-07

Investeringsprognos 2025-2034 barn- och utbildningsnämnden daterad 2024-02-06

Investeringsprognos 2025 -2034 gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden daterad 2024-02-08

Tjänsteskrivelse investeringsbehov 2025-2034 socialförvaltningen daterad 2024-01-26

Investeringsbehov 2025-2034 hälso- och sjukvårdsnämnden daterad 202-02-07

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-03-12

RS § 107 Uppsikt över Region Gotlands koncernföretag under 2023

Ärendenummer: RS 2024/273

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

Regionfullmäktige föreslår, utifrån gjorda iakttagelser, följande åtgärder:

- Regionstyrelsen ges i uppdrag att ta ett affärsmässigt helhetsgrepp för Wisby Strand Congress & Event AB och vid behov återkomma med förslag till reviderad bolagsordning och ägardirektiv.
- Regionstyrelsen ges i uppdrag att återkomma med förslag till reviderad bolagsordning och ägardirektiv för Gotlands Filmfond AB

Regionstyrelsens beslut

- Verksamheten som AB Gotlandshem med dotterbolag har bedrivit under 2023 bedöms vara förenlig med det fastställda ändamålet och har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.
- Verksamheten som Gotlands Energi AB med dotterbolag har bedrivit under 2023 bedöms vara förenlig med det fastställda ändamålet och har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.
- Verksamheten som Wisby Strand Congress & Event AB har bedrivit under 2023 bedöms vara förenlig med det fastställda ändamålet och har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.
- Verksamheten som Gotlands Filmfond AB (svb) har bedrivit under 2023 bedöms vara förenlig med det fastställda ändamålet och har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.
- Verksamheten som Almi företagspartner Gotland AB har bedrivit under 2023 bedöms vara förenlig med det fastställda ändamålet och har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.
- Verksamheten som Gotland Grönt Centrum AB (svb) har bedrivit under 2023 bedöms vara förenlig med det fastställda ändamålet och har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Sammanfattning

Regionstyrelsen ska enligt 6 kap. 9§ Kommunallagen årligen pröva om den verksamhet som regionens aktiebolag bedrivit under föregående kalenderår varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Om regionstyrelsen i sin prövning finner att så inte är fallet ska regionstyrelsen lämna förslag till regionfullmäktige om nödvändiga åtgärder.

Granskningen avser Region Gotlands helägda bolag och de delägda aktiebolag där regionen har ett betydande inflytande, det vill säga att röstinnehavet i bolaget överstiger 20 %. Dessa bolag ingår i den kommunala koncernen och

benämns koncernföretag. Under verksamhetsåret 2023 utgjordes koncernföretagen av sex hel- eller delägda aktiebolag och en stiftelse.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att den verksamhet som bedrivits i de hel- och delägda aktiebolagen med, i förekommande fall dotterbolag, under 2023 är förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att arbetet i bolagen har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Regionstyrelseförvaltningen rekommenderar regionstyrelsen att föreslå regionfullmäktige följande åtgärder:

Regionstyrelsen ges i uppdrag att ta ett affärsmässigt helhetsgrepp för Wisby Strand Congress & Event AB och vid behov återkomma med förslag till reviderad bolagsordning och ägardirektiv.

Regionstyrelsen ges i uppdrag att återkomma med förslag till reviderad bolagsordning och ägardirektiv för Gotlands Filmfond AB

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att verksamhet som bedrivits i de hel- och delägda aktiebolagen med, i förekommande fall dotterbolag, under 2023 är förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att ägarstyrningen behöver utvecklas och stärkas ytterligare för några bolag och rekommenderar därför regionstyrelsen att föreslå regionfullmäktige följande åtgärder:

- Regionstyrelsen ges i uppdrag att ta ett affärsmässigt helhetsgrepp för Wisby Strand Congress & Event AB och vid behov återkomma med förslag till reviderad bolagsordning och ägardirektiv.
- Regionstyrelsen ges i uppdrag att återkomma med förslag till reviderad bolagsordning och ägardirektiv för Gotlands Filmfond AB

Beslutet bedöms ej ge några konsekvenser ur ett ekonomiskt-, genus- eller barnperspektiv.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Ulrica Widange, verksamhetsutvecklare, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-04-23
Region Gotlands aktieägarpolicy*
Bolagsordning och ägardirektiv för respektive bolag*

Revisionsrapporter

Bolagsdag 2024 – RS 2023/572

*Länk: <https://gotland.se/region-och-politik/sa-styrs-region-gotland/forfattningssamling-och-styrande-dokument/bolagsordningar-stiftelser-och-stadgar>

Skickas till

Beslutet delges:

Ekonomidirektören

Respektive bolag

RS § 108 Kvartalsrapportering- Jämställdhetsintegrering

Ärendenummer: RS 2024/389
Paragraf föregående instans: AU § 69

Regionstyrelsens beslut

- Informationen tas emot.
-

Sammanfattning

Samtliga nämnder ska i sin verksamhetsplan för 2024 ha med aktiviteter med ambitionen att öka jämställdhetsintegreringen.

Regionstyrelseförvaltningen har fått i uppdrag att varje kvartal redovisa det aktuella läget i samtliga förvaltningar i förhållande till framtagna aktivitetsplan vad gäller jämställdhetsintegreringen.

Regionstyrelseförvaltningen har även fått i uppdrag att återkomma med process och tidsplan för framtagande av ny handlingsplan för CEMR.

Region Gotland har arbetat systematiskt med jämställdhetsintegrering via respektive förvaltning som har att integrera jämställdhetsperspektivet i praktisk verksamhet. Det arbetet följs upp årligen genom en intervju med 10 standardiserade frågor som sker med respektive förvaltningsledning, eller av ledningsgruppen utsedd grupp eller tjänsteperson.

Regionstyrelseförvaltningen arbetar tillsammans med respektive förvaltning utifrån ett specifikt utvecklingsområde, vars arbete återrapporteras en gång per kvartal.

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att metodiken att arbeta i process ger en långsiktighet och kontinuitet utifrån befintligt rapporteringssystem med CEMR. Processarbetet ger förvaltningarna en metodkännedom samt utvecklingsprocesser som ger bestående förändring utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att metodiken att arbeta med en utvecklingsprocess inom varje förvaltning, ger ett mer långsiktigt och kontinuerligt arbete framåt.

Vi har ett befintligt rapporteringssystem där vi årligen följer upp CEMR (EU-deklaration för jämställdhetsintegrering). Den rapporteringen sker med 10 återkommande frågeställningar som över tid kan visa på en förflyttning av arbetet med jämställdhetsintegrering.

Bedömningen är att det idag görs målmedvetna insatser och att de över tid kommer att visa på de förflyttningar som görs utifrån jämställdhetsintegrering.

Processarbetet under 2024 ger förvaltningarna en metodkännedom samt en utvecklingsprocess som ger en bestående förändring utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Arbetet ger lärdomar och exempel för samtliga förvaltningar.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att nuvarande uppföljningssystem med årlig CEMR-rapportering är ett kraftfullt och hållbart verktyg då vi eftersträvar att utvecklingsarbetet sker inom ramen för ordinarie uppföljningsarbete. Det ges där möjlighet till en diskussion om insatsens utfall kopplat till vilket stöd som anses behövas för nästkommande verksamhetsår. Det innebär att det blir en tydlig röd tråd när vi för verksamheterna kombinerar processutveckling med uppföljningsarbete.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Katrin Rindlaug, strateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Skickas till

Samtliga nämnder.

RS § 109 Remiss. Översyn och aktualisering av hamnarna av riksintresse för yrkesfiske

Ärendenummer: RS 2023/2538
Paragraf föregående instans: AU § 70

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen beslutar att till Havs- och vattenmyndigheten inlämna upprättat förslag till yttrande.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Havs- och vattenmyndigheten (HaV) har remitterat ett förslag kring en revidering av riksintresseutpekandet för hamnar inom yrkesfisket. 55 hamnar minskas till 29. Myndigheten använder sex kriterier, där minst två måste vara uppfyllda för ett utpekande.

Gotlands län skulle med det nya förslaget ha kvar en fiskehamn av riksintresse; Ronehamn. De övriga fyra, tidigare utpekade hamnarna (Visby, Slite, Herrvik, Vändburg) utgår enligt förslaget.

Svenskt yrkesfiske har de senaste decennierna genomgått stora förändringar, främst illustrerad genom minskade bestånd av många kommersiellt viktiga arter, minskat antal fartyg samt inriktningen på storskaligt foderfiske.

Havs- och vattenmyndigheten följer Boverkets rekommendationer kring att riksintressena ska vara aktuella och korrekta. Förslaget ifrågasätts av teknikförvaltningen som vill behålla riksintresseutpekandet även för Herrviks hamn, trots att hamnen inte uppfyller Havs- och vattenmyndighetens kriterier.

Bedömning

Riksintresseanspråk ska agera vägledande inom fysisk planering, och skall därför vara aktuella och korrekta. Boverket fastställer att beslut om områden av riksintresse skall vara motiverade utefter en nationell bedömning, där det ska finnas tydliga underlag som styrker att riksintresseanspråken antingen hyser värden av stor nationell vikt, alternativt att de behövs för att uppfylla Sveriges internationella åtaganden, eller behövs för att genomföra eller upprätthålla nationellt viktiga strukturer.

I den sammanfattande beskrivningen av fiskesektorn framgår att Havs- och vattenmyndighetens bedömningsgrund för riksintressen för yrkesfisket dels är det yrkesmässiga fiskets intressen, samt i egenskap av betydande allmänintresse, fiskets förmåga att kunna bidra till livsmedelsförsörjningen och livsmedelsproduktion.

Havs- och vattenmyndigheten är tydlig med att utgångsläget i översynen har varit de värden och den vikt som landas i fiskehamnar idag, samt antal yrkesfiskefartyg som nyttjar hamnar som hemmahamn. Havs- och vattenmyndigheten har inte tagit historiska hänsyn och man har heller inte spekulerat i framtida funktion eller bedömt säkerhets- och försörjningsberedskapsfrågor.

Svenskt yrkesfiske i havet har varit under stor förändring under det senaste årtiondet, där en allt större andel utgörs av ett industrifiske. År 2022 var närmare 77 procent av fångsten inte ämnad för humankonsumtion. Antal fartyg i flottan har under samma period minskat med cirka 30 procent, där antalet större fartyg samtidigt har ökat, fartyg som i idag delvis begränsas av befintlig hamnstruktur.

Flertalet faktorer påverkar idag var och hur mycket som landas i de svenska fiskehamnarna, där utveckling av fiskemöjligheter, avstånd till aktuella fångstområden samt marknadspriser kan vara avgörande. Under 2022 landades större mängder fisk från svenskt yrkesfiske i utländska hamnar än i svenska.

Ett mindre antal svenska hamnar står idag för huvuddelen av landningarna. Cirka 85 procent av den vikt som landats de senaste femton åren, landades i de tio främsta hamnarna. Under samma period landades ungefär hälften av det landade värdet i de tio främsta hamnarna.

Teknikförvaltningen ställer sig inte bakom Havs- och vattenmyndighetens förslag utan menar att, förutom Ronehamn, även Herrviks hamn ska vara kvar som riksintresse, en ståndpunkt som delas av samhällsbyggnadsförvaltningen. Teknikförvaltningen anför en rad skäl för Herrvik. Dit hör att hamnen är bas för i dagsläget fem yrkesverksamma fiskefartyg, att hamnen har varv med tillhörande slip, att det finns en beredningsverksamhet på platsen som omhändertar fisk som landas. Teknikförvaltningen menar att riksintresseutpekandet för Herrviks hamn är viktigt för att säkerställa fortsatta möjligheter till att bedriva både små- och storskaligt kustnära fiske. Övriga argument framgår av yttrandet.

Regionstyrelseförvaltningen kan konstatera att Herrviks hamn inte klarar de kriterier för riksintresseutpekande som Havs- och vattenmyndigheten använder sig av. I Havs- och vattenmyndighetens remissunderlag framgår också att flera kustlänsstyrelser, som utgjort en beredningsgrupp under arbetets gång, påpekat att dagens struktur på det svenska fisket inte helt och fullt bör styra riksintresseutpekandet, utan att andra hänsyn, exempelvis kring försörjningsberedskap, också bör tas.

Havs- och vattenmyndigheten vidhåller sin modell för riksintresseutpekande, och har – sett till Boverkets rekommendationer – rätt i sak. Riksintresseanspråk ska agera vägledande inom fysisk planering, och skall därför vara aktuella och korrekta.

Herrviks hamn har ingen nationell betydelse, men är viktig för det regionala yrkesfisket på Gotland. Ett yttrande som påpekar det kommer sannolikt inte ha någon inverkan på Havs- och vattenmyndighetens slutliga beslut, men kan vara lämpligt att framföra ändå.

Regionstyrelseförvaltningen delar teknik förvaltningens bedömning och föreslår därför att Regionstyrelsen beslutar att till Havs- och vattenmyndigheten inlämna upprättat förslag till yttrande.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Jonas Nilsson, ekostrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Jennifer Medin (MP) yrkar att första meningen i andra stycket i yttrandet ändras till:

”Generellt anser Region Gotland att riksintresseöversynen borde haft en bredare ansats för att undvika att riksintresseutpekandet i sig ytterligare befäster och premierar det redan dominerande, och ur hållbarhetssynpunkt ytterst tveksamma, storskaliga foderfisket.”

Johan Asplund (KD) instämmer i Jennifers Medins (MP) yrkande om omformulering.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag med föreslagna ändringar och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Remiss. Havs- och vattenmyndigheten, inkom 2023-12-19

Remissvar teknikförvaltningen, daterad 2024-02-11

Förslag till yttrande regionstyrelseförvaltningen, daterad 2024-02-21

Regionstyrelseförvaltningen tjänsteskrivelse, daterad 2024-02-21

Skickas till

TKF/FC

TKF/hamnavdelningen

RS § 110

Årsrapport 2023 Tillståndsmyndigheten för alkohol och tobak samt Tillsynsplaner 2024

Ärendenummer: RS 2024/427

Paragraf föregående instans: AU § 71

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen beslutar att årsrapporten för 2023 tas emot.
- Regionstyrelsen beslutar att upprättade tillsynsplaner för 2024 fastställs.

Sammanfattning

Årsrapport 2023

Varje år redovisar Tillståndsmyndigheten för alkohol och tobak föregående år i en årsrapport i enlighet med alkohol och tobakslagen. Tillståndsmyndigheten som organisatoriskt är placerad på samhällsbyggnadsförvaltningen rapporterar till regionstyrelseförvaltningen utifrån den överenskommelse av verksamhet som är avtalad.

Sammanfattningsvis redovisar Tillståndsmyndigheten för alkohol och tobak att de är nöjda med året. Handlagda ärenden avseende stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten är i princip oförändrat jämfört med 2022. Handlagda ärenden om tillfälliga serveringstillstånd till allmänheten har ökat något och handlagda ärenden om tillfälliga tillstånd till slutna sällskap har minskat något jämfört med 2022. Det fanns 269 stadigvarande serveringstillstånd på Gotland vid utgången av 2023. Under året har myndigheten följt tillsynsplanen och genomfört 309 tillsynsbesök på öns serveringsställen. Merparten av tillsynsbesöken har skett under sommaren av extraanställda alkoholinspektörer. Tillsynen under 2023 har lett till att det har meddelats 13 beslut om erinran och 9 beslut om varning.

På Gotland finns 58 försäljningsställen för folköl, 73 för tobak och 24 försäljningsställen erbjuder försäljning av elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare. På Gotland finns även 66 försäljningsställen för tobaksfria nikotinprodukter och 46 försäljningsställen för receptfria läkemedel. Under 2023 genomfördes 62 tillsynsbesök i form av rutinbesök.

Under 2023 genomfördes 24 kontrollköp av antingen vissa receptfria läkemedel eller tobaksfria nikotinprodukter vid detaljhandelsställen på Gotland. Två personer, en tjej och en kille, båda myndiga, fick utföra kontrollköpen. Vid 20 detaljhandelsställen (83%) kunde köp genomföras utan att legitimation begärdes. Efter kontrollköpen genomförs ett uppföljande samtal med verksamhetsutövare/innehavare om vilka åtgärder och rutiner som vidtagits

för att säkerställa att legitimation begärs framöver vid köp. Hela årsrapporten för 2023 finns som bilaga till denna tjänsteskrivelse.

Tillsynsplaner 2024

Enligt 9 kapitlet 2 § alkohollagen ska kommuner upprätta en tillsynsplan. Samhällsbyggnadsförvaltningen har tagit fram förslag till tillsynsplaner som ligger till grund för tillsynsarbetet samt uppföljning. Två tillsynsplaner är föreslagna; ”Tillsynsplan avseende alkoholservering på restauranger, folköl, tobak, tobaksfria nikotinprodukter, e-cigarettor och påfyllningsbehållare samt receptfria läkemedel inom detaljhandeln” och ”Tillsynsplan Rökfria miljöer 2024”. Den senare tillsynsplanen upprättas utifrån den nya tobakslagen som trädde i kraft 1 juli 2019 (2018:2088) om tillsynsansvaret för rökfria miljöer utomhus. Tillsynsplanerna bifogas tjänsteskrivelsen.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att årsrapporten för 2023 från Tillståndsmyndigheten för alkohol och tobak kan läggas till handlingarna.

Gällande föreslagna tillsynsplaner för 2024 för alkohol- och tobakslagen och lagen om handel med vissa receptfria läkemedel samt rökfria miljöer föreslår regionstyrelseförvaltningen att regionstyrelsen fastställer planerna. Noteras bör att tillsyn för rökfria miljöer fortsatt är ofinansierad eftersom inga avgifter får tas ut. För att kunna organisera en tillsyn som lever upp till lagkraven och ha möjlighet att agera ändamålsenligt även på inkomna klagomål har regionstyrelseförvaltningen äskat utökad ramtillskott för tillsyn av rökfria miljöer.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Årsrapport tillståndsmyndigheten 2023

Tillsynsplan 2024 avseende alkoholservering på restauranger, folköl, tobak, tobaksfria nikotinprodukter, e-cigarettor och påfyllningsbehållare samt receptfria läkemedel inom detaljhandeln

Tillsynsplan 2024 avseende rökfria miljöer

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-02-15

RS § 111 Förfrågan om direktanvisning mark för byggemenskap i Slite

Ärendenummer: RS 2023/2049

Paragraf föregående instans: AU § 72

Regionstyrelsens beslut

- Direktanvisning av mark för byggemenskap avseende fastigheten Gotland Othem Rakan 6 godkänns.
- Regiondirektören får i uppdrag att upprätta en avsiktsförklaring om en markanvisning till Slite Utveckling AB inför bildandet av en framtida byggemenskap. Avsiktsförklaringen skall gälla under en tid av två år från det att beslutet i regionstyrelsen om avsiktsförklaringen vunnit laga kraft.

Sammanfattning

Den 9 oktober 2023 inkom Slite Utveckling AB till Mark- och exploateringsavdelningen med en förfrågan om direktanvisning för fastigheten Othem Rakan 6 i Slite. Förfrågan syftar till att skapa förutsättningar för en byggemenskap och bostadsbyggande på fastigheten i Slite.

En byggemenskap är en modell eller organisationsform för planering och genomförande av ett byggprojekt, vanligen ett bostadsprojekt. I en byggemenskap är det de som ska bo i huset som själva äger och driver projekt, utifrån en idé om hur och var de önskar att bo. Detta är ett sätt att ta tillvara på lokala initiativ och gynna bostadsproduktion på platser där marknaden annars inte vill bygga. Regionstyrelsen har 2020-02-27 i riktlinjerna för bostadsförsörjning beslutat att minst en tomt skulle anvisas för en byggemenskap under mandatperioden.

Byggemenskap i Slite

Byggemenskapen i Slite har ännu inte bildat en ekonomisk förening med anledning av att det krävs insatser per medlem för att bilda en juridisk person. Initiativet till en byggemenskap i Slite har tagits av det lokala utvecklingsbolaget Slite Utveckling AB som avser att stödja byggemenskapen i genomförandet av projektet. Syftet med förfrågan är att försäkra byggemenskapens medlemmar om att marken reserveras för ändamålet innan den ekonomiska förening som ska utgöra byggemenskap bildas.

Mark- och exploateringsavdelningen föreslår att en avsiktsförklaring tecknas med Slite Utveckling AB som leder byggemenskapens projekt. När den ekonomiska föreningen för byggemenskap har bildats framgent kommer ett markanvisningsavtal att upprättas med föreningen som motpart. Markanvisningsavtalet ska godkännas av regionstyrelsen och kommer då att ersätta avsiktsförklaringen med Slite Utveckling AB.

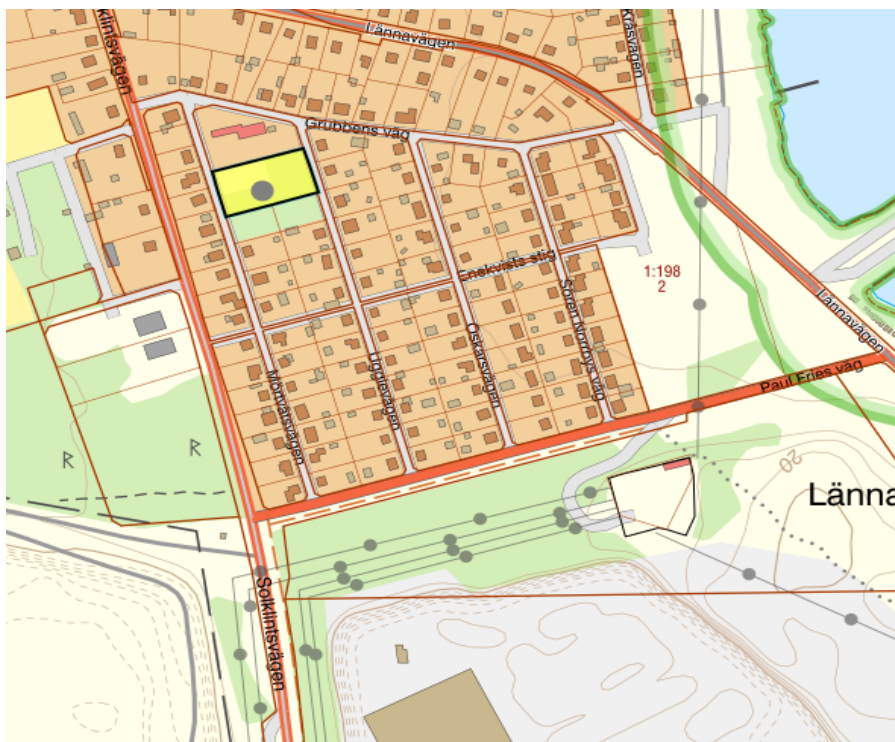
Mark- och exploateringsavdelningen har, för att underlätta för byggemenskapen, föreslagit att marken anvisas genom upplåtelse av tomträtt, med möjlighet för framtida friköp. Detta är för att minska byggemskapens initiala ekonomiska insats för att genomföra projektet.

Föreningens byggprojekt

Byggemenskapen planerar att efter markanvisning bebygga fastigheten med ett flerbostadshus i två våningsplan. Bottenvåningen i detta hus ska vara avsett för byggemskapens egna bostäder, vars medlemmar huvudsakligen är i åldern 55 år och äldre. Övervåningen ska utformas med fler och mindre lägenheter avsedda för ungdomar, tänkta som prisvärda alternativ för de som flyttar hemifrån för första gången. Föreningens önskemål är att ett framtida markanvisningsavtal inte styr upplåtelseform för att på så sätt skapa bättre ekonomiska förutsättningar i projektet. Upplåtelseform påverkar dock priset på marken. Den totala kostnaden för föreningens byggprojekt beräknas grovt till 28 miljoner kronor, cirka 50 % av dessa kommer att finansieras genom lån, cirka 20-30 % av medlemmarna själva och för resterande 20-30 % så pågår en dialog med olika sponsorer.

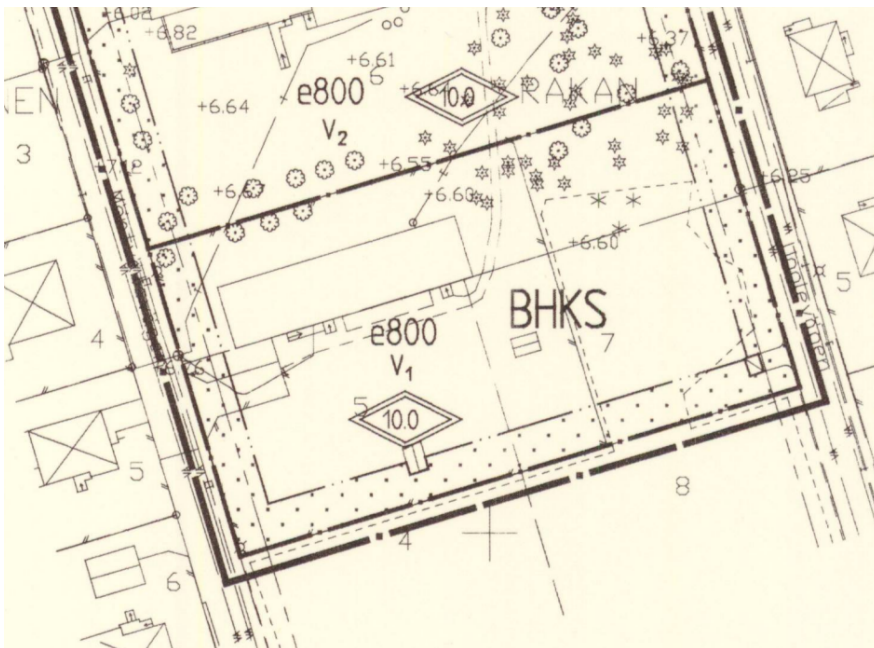
Fastigheten

Fastigheten Othem Rakan 6 är belägen i norra Slite mellan Mörtvärtsvägen och Ugglevägen, strax öster om Solklintsvägen, se kartbild nedan. Marken är obebyggd och är huvudsakligen täckt av träd. Fastigheten används inte för något av de i detaljplanen avsedda ändamålen och marken ingår i regionens markreserv för utveckling och exploatering.

Gällande detaljplan

Den totala arealen för fastigheten är 3 819 kvm och detaljplanen för området medger bebyggelse för bostäder (B), hotell (H), kontor (K) och skola eller daghem (S). Maximal yta som får byggas på fastigheten är 800 kvadratmeter byggnadsarea och en högsta byggnadshöjd på 10 meter. VA-avdelningen har garanterat att kapacitet finns för den mark som är detaljplanelagd i Slite samhälle.

Fastighetspolicy och riktlinjer

Enligt Region Gotlands fastighetspolicy ska försäljningar och upplåtelser ske på marknadsmässiga villkor som huvudregel. Undantag från detta måste tydligt motiveras.

Region Gotlands riktlinjer för markanvisning anger att regionen ska eftersträva en fördelning av byggande mellan olika aktörer. Detta görs normalt genom att låta den öppna marknaden konkurrera om eventuell mark till salu, vanligen genom markanvisningstävling eller ett anbudsförfarande. Direktanvisning kan istället användas när det är bästa sättet att uppnå de mål som regionen har.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen gör bedömningen att fastigheten bör direktanvisas till Slite Utveckling AB med följande motiveringar:

- Regionstyrelsen har i riktlinjerna för bostadsförsörjning beslutat 2020-02-17 att minst en tomt skulle anvisas för en byggemenskap under mandatperioden.
- Markanvisningen bidrar till målet i riktlinjerna för bostadsförsörjning att det byggs i snitt 300 bostäder per år över hela Gotland (fram till 2025).

- Regionen möjliggör med markanvisningen att en aktör som annars har svårt att konkurrera med större aktörer får möjlighet att bidra till bostadsförsörjningen på Gotland.
- Markanvisningen bidrar till utveckling av Slite samhälle och därmed också till utveckling av landsbygden.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår regionstyrelsen att:

- Godkänna direktanvisning av mark för byggemenskap avseende fastigheten Gotland Othem Rakan 6.
- Regiöndirektören får i uppdrag att upprätta en avsiktsförklaring om en markanvisning till Slite Utveckling AB inför bildandet av en framtida byggemenskap. Avsiktsförklaringen skall gälla under en tid av två år från det att beslutet i regionstyrelsen om avsiktsförklaringen vunnit laga kraft.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Region Gotlands riktlinjer för markanvisning anger att regionen ska eftersträva en fördelning av byggande mellan olika aktörer. Detta görs normalt genom att låta den öppna marknaden konkurrera om eventuell mark till salu, vanligen genom markanvisningstävling eller ett anbudsförfarande. Direktanvisning kan istället användas när det är bästa sättet att uppnå de mål som regionen har.

Direktanvisningen bidrar till att målen i regionens riktlinjer för bostadsförsörjning uppnås.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att anvisningen kommer ge ett positivt nettoutslag för Regionen genom tomträttsupplåtelsens årliga avgäld, och eventuellt genom ett framtida friköp.

3. Barnperspektiv

Marken är enligt gällande detaljplan också lämplig för skola, vilket medför att möjligheterna för barn i Slite att ha tillgång till lokaler för sin skolgång minskar på lång sikt. Däremot är detaljplanen också utpekad för bostäder, vilket i sig kan utgöra gott skäl nog att bebygga för det ändamålet. Dessutom innebär fler bostäder för permanenta invånare i Slite att fler barnfamiljer har möjlighet att bosätta sig där, eftersom det kan generera så kallade flyttkedjor inom orten.

4. Jämställdhetsperspektiv

Påverkas ej.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Markanvisningen bidrar till att utveckla Slite genom att det möjliggörs för fler bostäder på landsbygden.

6. Klimat och miljöperspektiv

Påverkas ej då marken är detaljplanelagd och att markanvändningens konsekvenser därav ska ha vägts in under framtagandet av detaljplanen.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Anton Frick, mark- och exploateringsingenjör och Alexander Sorby Haddad, mark- och exploateringsstrateg, samhällsbyggnadsförvaltningen.

Jennifer Medin (MP) yrkar med instämmande av Saga Carlgren (V) och Eva Nypelius (C) bifall till arbetsutskottets förslag.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Ansökan om markanvisning daterad 2022-01-31

Samhällsbyggnadsförvaltningen tjänsteskrivelse daterad 2024-03-04

Skickas till

Miljö- och byggnämnden

Tekniska nämnden

RS § 112 Revisionsrapport. Granskning av hur regionen arbetar för att säkerställa kompetensförsörjningen

Ärendenummer: RS 2024/208
Paragraf föregående instans: AU § 73

Regionstyrelsens beslut

- Yttrandet avseende Granskning av hur regionen arbetar för att säkerställa kompetensförsörjningen lämnas som svar till regionens revisorer.

Sammanfattning

KPMG har på uppdrag av Region Gotlands revisorer granskat hur regionen arbetar för att säkerställa kompetensförsörjningen.

Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023. Granskningen har syftat till att bedöma om regionstyrelsen och nämnderna har ett ändamålsenligt arbetssätt avseende personal- och kompetensförsörjningen.

I revisionsrapporten som bifogas framgår iakttagelser, där revisorerna utifrån sin bedömning och slutsats, rekommenderar regionstyrelsen och i tillämpliga delar nämnderna att åtgärda ett antal områden. Den samlade bedömningen utifrån granskningens syfte är att regionstyrelsen och nämnderna i allt väsentligt har ett ändamålsenligt arbetssätt avseende personal- och kompetensförsörjning.

Rekommendationerna som ges av revisorerna blir viktiga delar att ta vidare i pågående arbete med kompetensförsörjning inom Region Gotland.

Bedömning

De rekommendationer som regionstyrelsen har fått, kommer att tas omhand av regionstyrelseförvaltningens HR-avdelning under 2024. Det kommer att göras i nära samarbete och dialog med alla förvaltningar inom Region Gotland.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Lotta Israelsson, HR direktör, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Revisionsrapport. Granskning av hur regionen arbetar för att säkerställa kompetensförsörjningen.

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-02-28

Skickas till
Region Gotlands revisorer

RS § 113 Årshjul för Regionstyrelsen 2024

Ärendenummer: RS 2024/820

Paragraf föregående instans: AU § 79

Regionstyrelsens beslut

- Årshjul för regionstyrelsen 2024 godkänns.
-

Sammanfattning

Regionstyrelseförvaltningen har tagit fram ett årshjul för regionstyrelsens arbetsutskott och regionstyrelsen. Årshjulet baseras på det ekonomiska årshjulet och årligen återkommande ärenden.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Anna Malm, enhetschef, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-03-14

Bilaga. Förslag till årshjul för regionstyrelsen 2024

RS § 114 Delrapportering. Konstöversyn på Gotland

Ärendenummer: RS 2021/1692

Paragraf föregående instans: KFB § 11

Regionstyrelsens beslut

- Informationen tas emot.
- Regiondirektören får i uppdrag att återkomma till budgetberedningen våren 2025.

Sammanfattning

Regionstyrelseförvaltningen är i färd med att inom ramen för kultursamverkansmodellen och tillsammans med Gotlands museum bygga upp ett resurscenter för konst och form på Gotland. Bakgrunden är den konstöversyn från 2022 med syfte att föreslå åtgärder för konstområdet där etablering av en mötesplats i form av ett resurscenter var en rekommendation och en annan var ”att en ny eller renoverad museibygnad förverkligas med uppdraget att vara en viktig samhällsaktör i en levande världsarvsstad.”

2023 beslutades av regionstyrelsen att ett resurscentrum för konst skulle etableras, med ett förslag på etablering i två etapper.

Regionstyrelseförvaltningen skulle återkomma till budgetberedningen 2024 med ett förslag på en etapp två.

En första etapp av etablering av resurscentret är nu igång. En digital plattform är på väg att sätts under våren 2024 samt möjligheter för områdets aktörer och professionella utövare att kunna få tillgång till lokaler på Gotlands kulturrum. En statlig förstärkning på 400 000 kronor tillkom inför 2024 vilket innebär att verksamheten under 2024 har en total budget på 1,1 mnkr. Bedömningen är att arbetet i en första etapp kan fortsätta utvecklas utan förstärkning men att nästa steg i etableringen – med möjligheter till att kunna erbjuda verkstads- och produktionsmöjligheter - kan läggas fram i samband med budgetberedningen 2025.

Gällande det pågående arbetet med att förverkliga planerna för förnyelse av konstmuseet återkopplar Gotlands museum de senaste årens arbete med utveckling av konstmuseibygnaden. Ett visions- och målarbete för konstverksamheten har även genomförts. Gotlands museum arbetar nu med en finansieringsplan för hur ombyggnad och upprustning av lokalerna kan ske. Då 2024 är ett år med tuff ekonomi är bedömningen att de aktuella behoven för lokal- och verksamhetsutveckling istället läggs fram i samband med budgetberedning 2025.

Bedömning

Arbetet med resurscentrum konst och form går framåt. Att Region Gotland tilldelats en statlig permanent förstärkning riktad specifikt till resurscentret visar att satsningen är angelägen ur ett nationellt perspektiv - endast fyra regioner i landet fick permanenta förstärkningar utöver den knappa procentuella uppräknningen inom samverkansmodellen. Det innebär att Region Gotland tillsammans med Gotlands museum kan starta den första etappen i lugn och ro utan att gå fram med ett nytt äskande för 2025 i ett redan pressat ekonomiskt läge. Förslaget är att istället få återkomma med etapp två till budgetberedningen 2025.

Lokal- och finansieringsarbete pågår på Gotlands museum även under 2024 och ett arbete med verksamhetsutveckling har genomförts. Regionstyrelseförvaltningen bedömer att arbetet bör återrapporteras gällande eventuella finansieringsbehov till budgetberedningen 2025.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Paola Ciliberto, enhetschef och Angelica Andersson Fihn, avdelningschef, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-04-18
Gotlands konstmuseum förstudie 2022
Programhandling Konstmuseet
Gotlands konstmuseum visioner och mål för verksamheten
Återrapportering – ändamålsenliga lokaler Konstmuseet
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-03-01

RS § 115 Förslag till fortsatt arbete med kultur och hälsa

Ärendenummer: RS 2024/124

Paragraf föregående instans: KFB § 12

Regionstyrelsens beslut

- Ärendet hanteras vidare i budgetberedningen 2024 där äskandet om 700 000 kronor hanteras tillsammans med övriga nämnders äskanden.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Under 2022 initierade Kulturenheten och programmet Hälsa genom hela livet (HSF/SOF/UAF/RSF) ett samarbete för att nå grupper i samhället i riskzon för psykisk ohälsa med fokus på unga och ensamma äldre. Samarbeten inleddes även med kulturinstitutioner, studieförbund, vårdcentralen i Hemse, elevhälsan och Första linjen. En av slutsatserna är att det behövs nya samarbeten för att hantera en målgrupp som söker vård idag för att de inte mår bra, men som inte har medicinska behov. I kultur- och hälsa arbetet prövades insatser för dessa målgrupper. Hantverk, biblioterapi/shared reading och dans var insatser som provades med ett lyckat resultat.

Regionstyrelseförvaltningen fick 2023 i samband med slutrapportering av detta arbete i uppdrag att återkomma med hur Region Gotland framåt kan arbeta med uppdrag, ansvar, resurssättning och samverkan för att ett brett arbete med kultur och hälsa ska kunna fortsätta enligt målen i Hälsa genom hela livet.

Med slutsatserna från arbetet under 2022 och 2023 föreslås nu att Region Gotland ska tillhandahålla en kontinuerlig verksamhet av hälsofrämjande kulturinsatser via primärvård och primärvårdsnära verksamhet som löpande kan utvecklas och utvärderas. Ett tjänsteutrymme på 50 procent behövs för att kunna samordna, utveckla och följa upp insatserna samt verksamhetsmedel för att täcka kostnaderna för insatserna riktade till deltagarna.

Den senaste folkhälsoundersökningen visar att psykisk ohälsa ökar på Gotland. En fjärdedel av den gotländska befolkningen har lågt socialt deltagande, ensamhet klassas som lika farligt som rökning och vården ser att det finns en grupp som söker vård för att de inte mår bra, men som inte har medicinska behov. Särskilt sårbara grupper är unga och ensamma äldre.

Arbetet som föreslås på Gotland liknar kultur- och hälsa-arbetet i andra regioner med tvärspektoriell samverkan i fokus utgående från kulturförvaltningar runt om i landet. Området tar avstamp i pågående forskning på internationell och nationell nivå och ett nationellt nätverk samlar sedan 25

år experter och numera även regionala och kommunala samordnare årligen. Insatserna som föreslås utgår ifrån beprövade metoder nationellt och erfarenheterna från de två senaste årens arbete på Gotland.

Kulturaktiviteter för målgrupperna utformas med låga trösklar och bygger på att stärka det friska hos individen. Syftet är att leda till förbättrat mående såväl som ett minskat behov av vårdinsatser.

Insatser som föreslås är bland annat litteratur för hälsa, hantverk för hälsa och dans för hälsa. Insatser erbjuds till personer över hela ön i samverkan med primärvård och primärvårdsnära verksamhet i till exempel Hemse, Visby och Slite. Föreslagen nivå är att hålla igång två grupper per år inom varje område, där en grupp bestående av upp till tio personer ses åtta till tio gånger under en termin. I samband med avslut av insatsen informeras och uppmuntras deltagande i ordinarie verksamheter inom exempelvis bibliotek, studieförbund eller i föreningsform. Insatsen bedöms totalt kosta 700 000 kr per år inklusive ett tjänstetrymme för planering, samordning, uppföljning och omvärldsbevakning.

Planering och samordning av insatserna sker över flera förvaltningar, inom ramen för en formaliserad samverkan i hälsofrämjande nätverk (även på nationell nivå) och med god kännedom om kulturen på Gotland. Samordnaren placeras på Kulturenheten inom regionstyrelseförvaltningen då arbetet till stor del liknar arbetet med kulturgarantin som i samverkan med utbildnings- och arbetslivsförvaltningen köper in kultur till skolor på Gotland. Samordnaren bör även ingå i det nationella nätverket för kultur och hälsa där Gotland idag ännu inte är representerat.

Bedömningen är att Region Gotland med kultur- och hälsa-insatser kan förebygga och stärka psykisk hälsa hos utsatta målgrupper i samhället, minska ofrivillig ensamhet och avlasta vården när det handlar om individer som i första hand inte bör behandlas medicinskt. Genom att insatserna förmedlas genom primärvård och primärvårdsnära verksamhet kan helt nya målgrupper nås som idag inte nås genom befintliga strukturer för kulturen.

Satsningen knyter an till uppfyllandet av den regionala utvecklingsstrategins genomförandeprogram Kraftsamling för hälsa och ett socialt hållbart Gotland samt programmet Hälsa genom hela livet.

Bedömning

Mot bakgrund av den ökade ohälsan och ensamheten i samhället bedömer regionstyrelseförvaltningen att nya metoder krävs för att förebygga och behandla psykisk ohälsa på Gotland. En kontinuerlig insats på kultur och hälsa har potential att öka hälsan hos befolkningen, minska ofrivillig ensamhet samt skapa en ökad hållbarhet för vården i samband med den målgrupp som söker vård, men som inte bör behandlas medicinskt. En insats av detta slag är också

ett sätt att stimulera kulturaktörer som verkar inom fältet, till exempel studieförbund på Gotland.

Arbete med kultur och hälsa pågår runtom i kommuner och regioner i hela landet och vilar på forskning och ett medvetet, systematiskt arbete. Med två års erfarenhet av lyckosam tvärgående samverkan på Gotland är bedömningen att verksamheten bör fortsätta i en permanent struktur inom Region Gotland med regelbunden uppföljning och utvärdering.

Insatser inom kultur och hälsa går i linje med Region Gotlands kulturplan och dess intentioner med fokusområdet social hållbarhet med syftet att ”främja allas möjligheter till kulturupplevelser, där kultur kan utgöra en viktig faktor för gemenskap och inkludering.” Samt kulturplan mål 1.1, Kultur och hälsa: att ”öka kompetensen och utveckla nya verksamheter inom området kultur och hälsa i tvärssektoriella samarbeten.”

Insatsen är även del i arbetet med Kraftsamling för ett socialt hållbart Gotland exempelvis mot målen ”psykiskt välbefinnande är jämlikt fördelat”, med insatser som syftar till att motverka ofrivillig ensamhet, målet ”vi rör oss en timme varje dag”, där dans är en av insatserna. Även ”alla kan delta i den demokratiska samhällsutvecklingen” är ett relevant mål samt programmet Hälsa genom hela livet genom att med föreslagen verksamhet bidra till ”insatser för upplevd trygghet att delta i samhället”.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Ej aktuellt.

2. Ekonomiskt perspektiv

Satsningen skapar ekonomisk hållbarhet genom att avlasta vården med gruppinsatser för personer i ofrivillig ensamhet, istället för att upprätthålla enskilda möten med vårdgivare.

3. Barnperspektiv

Unga med psykisk ohälsa är en av målgrupperna. Dansmetoden föreslås, med möjligt till utveckling av nya insatser. Var fjärde ungdom i högstadiet och gymnasiet upplever ensamhet.

4. Jämställdhetsperspektiv

Uppföljning och medveten utveckling av insatserna krävs för att säkerställa att de utformas så att de kan nå rätt grupper och bidra till jämlik hälsa.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att insatserna kan genomföras spritt över ön i Hemse, Visby och Slite.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att insatsen inte har någon påverkan på klimat och miljö.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Paola Ciliberto, enhetschef och Angelica Andersson Fihn, avdelningschef, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-03-06

RS § 116 Delrapportering. Framtida underhåll och behov för Slite teater

Ärendenummer: RS 2023/410
Paragraf föregående instans: KFB § 13

Regionstyrelsens beslut

- Informationen tas emot.
-

Sammanfattning

Slite teater är en regionägd teater och samlingslokal i behov av upprustning då lokalen är sliten och dagens krav på tillgänglighet har förändrats. Regionstyrelseförvaltningen fick 2023 i uppdrag att fastställa ett nytt funktionsprogram för Slite teater med uppdaterade kostnadsberäkningar. Hänsyn skulle även tas till att bredda användandet. En plan för åtgärder har tagits fram - bland annat behöver salongen nytt golv och nya stolar, scengolv behöver slipas och målas om och taket ovanför scenen behöver kompletteras med nya lingångar. Ett förstudiedirektiv har lämnats till teknikförvaltningen. Vidare utredning och dialog gällande uppdelning av periodiskt underhåll och verksamhetsanpassade investeringar behöver ske. Återrapportering sker till regionstyrelsen så fort underlag finns och kompletteras då även med hur hyra och driftskostnader påverkas.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att flera insatser krävs för att öka attraktiviteten och höja nyttjandegraden av Slite teater. En förstudie behöver göras av teknikförvaltningen så att kostnader kan presenteras och bedömas utifrån vad som är periodiskt underhåll och verksamhetsanpassning. Vilken effekt det får på hyran behöver också bedömas. Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att detta kommer kunna genomföras och presenteras för regionstyrelsen i slutet av 2024.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Paola Ciliberto, enhetschef och Angelica Andersson Fihn, avdelningschef, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-03-06

RS § 117 Avskaffande av förseningsavgifter på biblioteken

Ärendenummer: RS 2024/317

Paragraf föregående instans: KFB § 15

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Folkbibliotekens avgift för försenad återlämning av media avskaffas från och med den 1 juli 2024.

Sammanfattning

Det är gratis att låna böcker och de flesta andra fysiska medier (till exempel tidskrifter och surfplattor) på folkbiblioteken. Den tid låntagaren får ha lånade medier är generöst tilltagen och det finns möjlighet till påminnelse via mail och/eller sms när lånetiden går mot sitt slut. Om mediet inte återlämnas i tid sker ett automatiskt omlån och lånetiden förlängs med ytterligare en period, under förutsättning att mediet inte är reserverat av en annan låntagare. Om mediet inte återlämnas sker en automatiskt omlån vid två tillfällen, vilket innebär att lånetiden kan uppgå till maximalt 90 dagar beroende på vad som lånats.

Om mediet inte återlämnas debiteras låntagaren en avgift för försenad återlämning av media (hädanefter kallat 'förseningsavgift') som räknas från första dagen efter att lånetiden löpt ut.

Hösten 2022 genomförde Biblioteken på Gotland en undersökning genom intervjuer med ett antal utvalda grupper som biblioteken hade identifierat inte använde bibliotekens tjänster. Undersökningen fokuserade på att identifiera hinder för att ta del av bibliotekens tjänster. Undersökningen riktade sig bland annat till barn och ungdomar, äldre och personer med funktionsvariationer. Undersökningen visade att risken att få en förseningsavgift och hamna i skuld utgjorde en tungt vägande anledning till att en person valde att inte bli låntagare vid biblioteket. Framst boende på vård- och omsorgsboenden, deltagare i daglig verksamhet och personer i socioekonomisk utsatthet uppgav att förseningsavgiften utgör en "tröskel" för att ta del av bibliotekens utbud av fysiska medier. I den sistnämnda gruppen, personer i socioekonomisk utsatthet, inrymdes vårdnadshavare som uppgav förseningsavgiften som ett hinder för att låta sina barn bli låntagare.

Ett test genomfördes under hösten 2023 med avskaffad förseningsavgift för deltagare i daglig verksamhet som fick besök av bokbilarna, i syfte att undanröja ett hinder för att ta del av bibliotekens tjänster. Testet kan inte tydligt sägas ha bidragit till fler låntagare inom gruppen. Dock har det sannolikt bidragit till att personer som varit låntagare en tid men som inte utnyttjat möjligheten att låna böcker har börjar göra det igen.

Förseningsavgiften utgör alltså ett hinder för biblioteken att utföra sitt läsfrämjande uppdrag enligt bibliotekslagen, vilket särskilt drabbar de grupper i samhället som kanske mest behöver ha tillgång till bibliotekens utbud och verksamhet. Det huvudsakliga syftet med att avskaffa förseningsavgiften är att underlätta tillgängligheten för dessa grupper. Ett annat syfte är att underlätta biblioteksmedarbetarnas läsfrämjande arbete genom att öka förutsättningarna för ett positivt möte mellan låntagare och medarbetare. Ytterligare ett syfte är att minska tiden för den administration som hanteringen av avgifterna innebär och som idag tar tid från bibliotekens medarbetare.

Under Covid 19-pandemin avskaffade många bibliotek i landet förseningsavgiften i syfte att undvika smittspridning då människor kom till biblioteket för att återlämna böcker i tid trots att de var sjuka. Flera kommuner har sedan valt att avskaffa förseningsavgiften permanent med gott resultat.

Avgiften för förkomna eller förstörda medier kvarstår, mot bakgrund av att det är kostsamt att ersätta en förkommen bok.

Studentlitteratur tillhörande Uppsala Universitetsbibliotek omfattas inte av förslaget till avskaffad förseningsavgift, då det bedöms att denna litteratur behöver cirkulera i högre omfattning.

Avskaffande av förseningsavgifterna påverkar bibliotekens ekonomi i form av en utebliven intäkt, för 2023 var intäkten cirka 40 000 kronor. Den uteblivna intäkten bedöms uppvägas av en minskad kostnad för administration.

Bedömning

Förvaltningen bedömer att beslutet att avskaffa Bibliotekens på Gotland förseningsavgifter är i enlighet med bibliotekslagens skrivningar om tillgänglighet och prioriterade grupper, då det bidrar till att ”sänka trösklarna” och underlätta för de personer som behöver det bäst att få ta del av bibliotekens verksamhet och utbud. Beslutet bedöms även vara i enlighet med den regionala utvecklingsstrategins skrivningar om social hållbarhet och likvärdighet.

Förvaltningen bedömer vidare att ett avskaffande på sikt gynnar bibliotekens ekonomi då intäkten från avgifterna understiger kostnaden för medarbetarnas administrativa arbete. Den minskade intäkten hanteras genom en omfördelning inom befintlig budget.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Maria Wennström, enhetschef, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-03-05

RS § 118 Delrapportering. Framtida användning av nuvarande Solbergabadet

Ärendenummer: RS 2022/77

Paragraf föregående instans: KFB § 14

Regionstyrelsens beslut

- Informationen tas emot.
- Regiondirektören får i uppdrag att fördjupa förstudiearbetet om nuvarande Solbergabadet utifrån rekommendationer i ”Förstudierapport framtida användning Solbergabadet”.
- Återrapportering sker till budgetberedningen våren 2025.

Sammanfattning

I april 2023 fick regionstyrelseförvaltningen fortsatt uppdraget att bedriva ett förstudiearbete för att rusta nuvarande Solbergabadet enligt kulturens behov med särskilt fokus på ungdokulturen. Regionstyrelseförvaltningen fick även i uppdrag att, i samverkan med utbildnings- och arbetslivsförvaltningen genomlys Fenix ungdokulturhus verksamhet och vad som kan ingå i ett framtida ungdokulturhus i nuvarande Solbergabadet.

Förstudiearbetet har bestått av flera delar. Enligt det ursprungliga uppdraget från 2022 har under hösten en omvärldsanalys genomförts med studiebesök i jämförbara verksamheter i Stockholmsområdet. Tidigare sammanställning av kulturaktörernas behov har uppdaterats och kompletterats av fler intressenter. Samverkan har skett med ungdomsavdelningen kring den nuvarande verksamheten i ungdokulturhuset Fenix. Ett särskilt dialogarbete har genomförts med målgruppen 13-18 år genom ett flertal samråd med elever på Solbergaskolan, Wisbygymnasiet och ungdokulturhuset Fenix, men också genom enkäter till bland annat alla åttondeklassare på hela Gotland.

I samtal och enkätsvar framträder bilden av att det finns ett stort behov av en mötesplats för unga 13 till 25 år centralt i Visby. Många unga uppehåller sig dagligen på Östercentrum i väntan på landsbygdsbussar eller i brist på fritidsaktiviteter. En relevant siffra är även att 24 % av alla unga på Gotland har lågt socialt deltagande enligt den senaste folkhälsoundersökningen på Gotland.

Mest efterfrågat i ett framtida ungdokulturhus hittills är framför allt ”häng” och café. Det som efterfrågas är en plats där man kan träffa kompisar och göra meningsfulla saker. Musik, läsning, skapa digitalt och ”rörelse” har kommit upp i de enkäter och samtal som genomförts hittills. Kännedomen om ungdokulturhuset Fenix hos de tillfrågade har varit låg.

Parallellt med förstudiearbetet har en dansöversyn tagits fram av Kulturenheten. I den bekräftas att repetitionsytor och scener för danskonst är en akut bristvara samt att Länsdansuppdraget behöver förstärkas och organisatoriskt ses över. Det konstateras att möjligheten med en säkerställd yta och scen för dans (likt det i förslaget om nuvarande Solbergabadet) kan vara avgörande för hela områdets fortsatta utveckling på Gotland. I bilagan Kulturens behov 2024 listas även uppdaterade behov hos kulturlivets aktörer.

Ett justerat förstudiedirektiv har utifrån de sammanställda behoven tagits fram. Utifrån detta har teknikförvaltningen tagit fram en förstudierapport kompletterat med ett antal bilagor, bland annat en ny skiss framtagen av Tengboms arkitekter. Fokus i skissförslaget ligger på att flexibelt möjliggöra för husets föreslagna funktioner och samtidigt återbruka och bevara så stor del av husets unika karaktär. Förslaget innehåller scen och foajé (för 250 sittande, 650 stående på våningsplanet), kontorsutrymmen, köks- och café-möjligheter, en större tränings- och repetitionslokal för framför allt dans, samt viktiga utrymmen för ungdans som hängytor, skaparateljéer och replokaler.

Slutsatsen i förstudierapporten är att det är fullt möjligt att transformera nuvarande Solbergabadet till ett kulturhus. En preliminär kostnadsberäkning uppgår till 62,5 mnkr. Rekommendationen från rapporten är fördjupa arbetet ytterligare eftersom det fortfarande finns utmaningar som behöver utredas. Medskicket i rapporten pekar på att vidare utredningar behöver göras av akustik, personantalet, lastintag för leveranser, soprum, takets stomförstärkning, bygglovspliktiga detaljer med mera.

En slutsats utifrån dialogen kring ungdansverksamheten är att också fördjupa arbetet även med innehållet i den framtida ungdomsverksamheten, som behöver en centralare placering än dagens ungdanshus Fenix, som föreslås ingå i den framtida verksamheten. Regionstyrelseförvaltningen ser att det finns vinster med att tillhandahålla både en öppen mötesplats samtidigt som kulturaktiviteter ska kunna erbjudas. Syftet bör vara att stimulera eget skapande och deltagande i kulturaktiviteter men också att locka nya unga målgrupper till kulturen.

Med utgångspunkt i förstudierapport, skissförslag och fortsatta dialoger med relevanta aktörer, bedömer regionstyrelseförvaltningen att det i detta skede är genomförbart med en transformation av nuvarande Solbergabadet till ett kulturhus. Viktigt att ta med i bedömningen, i förhållande till den preliminära kostnadsuppskattningen, är att delar av källarplanets ytor är att likställa med nybyggnation och att det finns ett bevarandeperspektiv att ta hänsyn till i en för Visby unik byggnad och exempel på 60-talsarkitektur. Byggnaden har fått sitt utseende för att vara en offentlig och öppen plats för allmänheten. Genom att bli ett kulturhus kan den förbli det.

Med tanke på att det är gott om tid kvar innan det nya Solbergabadet är på plats och det fortsatt finns en del utmaningar kvar, föreslår

regionstyrelseförvaltningen att ett fördjupat förstudiearbete bör ske enligt rapportens förslag.

Ett fortsatt förstudiearbete möjliggör ökade chanser till prioriteringar och kostnadseffektiviseringar i ett senare skede och kan förebygga överraskningar i en komplex byggnad. Det ger också möjligheter till ytterligare förankring med kulturhusets intressenter för att kunna skapa en attraktiv och meningsfull framtida verksamhet på platsen. En mer ingående plan för verksamheten, samverkan med externa aktörer, huvudmannaskap och drift bör därför presenteras som ett nästa steg, enligt det ursprungliga uppdraget.

Bedömning

Unga och unga vuxna är den målgrupp som står längst bort från det kulturutbud som erbjuds på Gotland idag. Utbudet är rikt för barn, vuxna och äldre, men för gruppen unga och unga vuxna behöver tillgången till kultur och eget skapande förbättras. En slutsats av dialogerna med de unga och ungdomsavdelningen är att det finns vinster med att erbjuda en öppen mötesplats för en bredare målgrupp unga, men där ett programsatt kulturutbud erbjuds löpande. Här är det viktigt att skapa en inkluderande yta och i den fortsatta processen skulle en fritidsledare kunna involveras i utvecklingsprocessen för att säkerställa trygghetsvärden och medskapandeprocesser. En annan slutsats är att kännedomen om ungdokument Fenix bland unga är mycket låg. Verksamheten skulle ha mycket att vinna med nya lokaler och en centralare placering i Visby och ingå i den framtida verksamheten.

Solbergabadet som kulturhus för unga och professionella kulturaktörer möjliggör en ökad talangutveckling och arrangörsutveckling, generationsöverskridande möten med professionella och ett samlat utbud som är lätt att hitta. En fysisk och tillgänglig plats skapar också förutsättningar för en ökad delaktighet i det utbud som riktas till de unga målgrupperna.

Det professionella kulturlivet behöver samtidigt en egen arena för att skapa möten med inte bara unga utan även med arrangörer och publik. Det bidrar till återväxt, förnyring, delaktighet och stimulans av kulturlivet på Gotland. En mötesplats för det unga och professionella kulturlivet och skulle även stärka innovation, förnyelse och infrastruktur för föreningslivet och de regionala kulturinstitutionerna och ett ökat attraktionsvärde för att vilja bo, leva och verka på Gotland.

Med utgångspunkt från förstudierapport, skissförslag och de dialoger med intressenter som skett bedömer regionstyrelseförvaltningen att det är fullt genomförbart med en transformation av nuvarande Solbergabadet till kulturhus. Med tanke på att det är gott om tid kvar innan nya Solbergabadet är på plats och det fortsatt finns utmaningar som kvarstår att arbeta vidare med så föreslår regionstyrelseförvaltningen att ett fördjupat förstudiearbete bör ske enligt rapportens förslag.

Ett fortsatt förstudiearbete möjliggör ökade chanser till prioriteringar och kostnadseffektiviseringar i ett senare skede och kan förebygga överraskningar i en komplex byggnad. Det ger också möjligheter till ytterligare förankring med kulturhusets intressenter för att kunna skapa en attraktiv och meningsfull framtida verksamhet på platsen i samverkan med externa aktörer, vilken också bör preciseras i ett nästa skede tillsammans med driftskostnader.

Återrapportering av den fördjupade förstudiens resultat bör ske till regionstyrelsen senast i samband med budgetberedningen våren 2025.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Paola Ciliberto, enhetschef, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Förstudierapport framtida Solbergabadet
Skissförslag och justerat förstudiedirektiv Solbergabadet
Kulturens och ungdansens behovsbeskrivning 2024
Omvärldsbevakning kulturhus
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-03-01

RS § 119 Långsiktig lösning Slite ishall- sekretess

Ärendenummer: RS 2023/146
Paragraf föregående instans: KFB § 17

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen beslutar att ärendet hanteras vidare i budgetberedningen.

Paragrafen justeras omedelbart.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Per Wallstedt, strateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och finner att det bifalls.

RS § 120 Fritidsbanken - långsiktig lösning

Ärendenummer: RS 2023/875

Paragraf föregående instans: KFB § 18

Regionstyrelsens beslut

- Ärendet hanteras vidare i budgetberedningen och äskandet om 1,5 miljoner kronor för etablering av IOP inom Fritidsbanken behandlas tillsammans med övriga nämnders äskanden.
- Om medel tilldelas får regiondirektören i uppdrag att teckna ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) med RF-Sisu Gotland för perioden 2025-2027 för Fritidsbanken.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Fritidsbanken på Gotland, startad i september 2017, bygger på en cirkulär ekonomi och erbjuder gratis utlåning av återanvända idrottsprylar till de som saknar utrustning för idrott. Verksamheten stöttades initialt av arbetsmarknadsdepartementet och Arbetsförmedlingen Gotland, och finansierades senare med arbetsmarknadsstöd, projektmedel och eget kapital. RF-Sisu Gotland har hela tiden varit huvudman för verksamheten.

Inför 2022 fick RF-SISU Gotland extra verksamhetsstöd från Region Gotland för att utveckla och driva Fritidsbanken. Uppdraget inkluderade att upprätthålla ordinarie verksamhet, återrekrytera barn och ungdomar till aktivare livsstil samt rikta insatser mot skolor, ungdomsgårdar och idrottssvaga områden, främst genom uppsökande verksamhet. Fritidsbankens grundpelare är att alla får låna, allt är gratis, och utrustningen återanvänds. Verksamheten stöder regionala mål, såsom att öka fysisk aktivitet och främja psykiskt välbefinnande. Insatserna har inkluderat uppsökande verksamhet, samverkan med skolor och evenemang, samt utlåningsverksamhet i Klintehamn och Visby. Lokalen i Klintehamn har sagts upp, och utlån koncentreras nu till Visby.

Beslutet 2022 möjliggjorde att verksamheten kunde bedrivas under 2023 och 2024 men från 2025 finns inga medel i förvaltningens budget att fortsätta ge verksamheten stöttning ekonomiskt. Därför fick förvaltningen ett uppdrag 2023-04-26 RS § 123 att återkomma med förslag på hur finansieringen kunde säkerställas på lång sikt.

För att uppnå hållbarhet och långsiktighet föreslås ett idéburet offentligt partnerskap med RF-SISU Gotland. För att implementera detta föreslås en utökad budget på 1,5 mnkr för Kultur- och fritidsavdelningen. Detta inkluderar

historiska kostnader och en uppskattad budget för framtida satsningar, särskilt inom uppsökande verksamhet.

Budgeten skulle stödja mål från regionala utvecklingsstrategin och Fritidsplanen, inklusive ökad rörelse, tillgänglighet till fritidsaktiviteter för alla, och främjande av en aktiv fritid oavsett bakgrund. En IOP med RF-SISU Gotland förväntas bidra till att uppnå dessa mål och säkerställa långsiktig hållbarhet i Fritidsbankens verksamhet.

Bedömning

Förvaltningen ser stora fördelar med verksamheten som Fritidsbanken bedriver. Utlåningen av verksamhet sänker trösklar och ger potential för fler att delta i aktiviteter, vilket i sin tur ger förutsättningar för fler att röra sig med. Behovet av att hitta en långsiktig och hållbar lösning för Fritidsbankens verksamhet är stort. Det är en verksamhet som år från år har haft osäkerhet hur finansiering ser ut, vilket i sin tur resulterar i en svårighet att planera sin verksamhet långsiktigt, inte minst gällande uppsökande verksamhet och hur nya målgrupper ska nås. Ett IOP skulle kunna ge förutsättningar för att utveckla verksamheten ytterligare, och med det Region Gotlands måluppfyllelse.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Per Wallstedt, strateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-03-22

RS § 121

Uppdrag. Delrapport förstudie aktivitetspark i Visby

Ärendenummer: RS 2022/886

Paragraf föregående instans: KFB § 19

Regionstyrelsens beslut

- Ärendet återremitteras.

Sammanfattning

Regionstyrelseförvaltningen har i uppdrag att göra en förstudie i syfte att finna en lämplig plats i Visby för en aktivitetspark för bland annat skateverksamhet samt hur denna ska finansieras. I Visby undersöks två platser, A7-området (Sparkensparken) och Bingebypark, för utveckling av aktivitetsytor. Arbetet inkluderar framtagande av funktionsprogram i samarbete med konsult och har som mål att skapa funktionella och estetiska lösningar för båda platserna.

Sparkensparken, som parkenheten ansvarar för, är en viktig grön korridor enligt Grönplan och Gotland 2024, har genomgått etapp 1 med renovering av lekplats, grillplats och gångstigar. Etapp 2 planeras med boulders, utegym, scen, basketplan, sittplatser, pergola, kulle med planerad belysning. Kommande planer inkluderar skejt- och kickbikesdel, toalett och plats för Fritidsbanken. Ett samarbete med kultur- och fritidsavdelningen förväntas att ytterligare komplettera och utveckla området. På området finns redan nu bland annat en naturgräsplan, spontanidrottsplats och en skyttehall. Samverkan sker för att få ihop helheten i området.

Bingebyparken, också utpekad som viktig i Grönplanen och Gotland 2040, har fått ett utegym, och planerna inkluderar en temalekplats före sommaren 2024. Samverkan med kultur- och fritidsavdelningen fokuserar på att komplettera området med aktivitetsinriktade funktioner, med särskild hänsyn till barn, ungdomar, personer med funktionsnedsättning och äldre. Samverkan med brukargrupper, skolor, föreningar och ungdomscoacher har varit en central del av processen. Teknikförvaltningen betonar tillgänglighet, barnkonventionen, och folkhälsa i utformningen av de nya ytorna. Etappvis utveckling och brukardialoger har varit nyckelelement.

Ett konsultföretag har fått i uppdrag att ta fram två olika funktionsprogram, ett för Sparkensparken och ett för Bingebyparken. Dialogmöten och inspel från användargrupper kommer att integreras i förslagen. Vid framtagandet av funktionsprogrammen ska även andra kommuners framgångsrika aktivitetsytor för inspiration studeras. Leveranser av förslag och kostnadsbedömningar förväntas i två omgångar, i juni och september, med målet att presentera funktionsprogram, ritningar och kostnader för Budgetberedningen 2025.

Regionstyrelseförvaltningen kommer också att inleda en utredning angående driften av de nya och befintliga aktivitetsparkerna på Gotland, vilket är i linje med målet i Fritidsplanen att tydligare formalisera ägandeskap och drift av aktivitetsytor.

Bedömning

I och med att dialogmöten ska ske med målgrupper och en samverkan sker internt med parkenheten ser regionstyrelseförvaltningen en starkt förankrad utveckling inom de två utpekade områdena, på A7 (Sparkensparken) och Bingebypark. Det är alltid av yttersta vikt att de som förväntas använda ytorna får komma till tals och vara med och utforma och tycka till.

Regionstyrelseförvaltningen ser även som en viktig del att skapa en mötesplats för många målgrupper, detta ger en möte och en blandning av besökare och rörelse av folk som kommer att ge en högre upplevd trygghet på platserna.

I övrigt ser regionstyrelseförvaltningen att åiterrapporten är överlämnad.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Per Wallstedt, strateg, regionstyrelseförvaltningen.

Meit Fohlin (S) yrkar att ärendet ska återremitteras för fortsatt utredning av hur planerna för en aktivitetspark förhåller sig till andra projekt som utreds i området. Ärendet om aktivitetspark ska återkomma till regionstyrelsens arbetsutskott den 3 juni 2024.

Ordförande ställer proposition på om ärendet ska avgöras i dag eller om ärendet ska återremitteras och finner att ärendet ska återremitteras. Ordförande ställer proposition på förslaget och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-03-06

RS § 122 Verksamhetsanpassning Rävhaben

Ärendenummer: RS 2022/79

Paragraf föregående instans: KFB § 200

Regionstyrelsens beslut

- Ärendet hanteras vidare i budgetberedningen 2024 och investerings- och driftsäskandet hanteras tillsammans med övriga nämnders äskanden.
- Regionstyrelseförvaltningen återkommer till budgetavstämning 2024 med slutrapport i ärendet.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Wisby ridklubb har påpekat utmaningarna med att driva ridhuset och ridbanorna på Rävhaben. 2022 identifierades behovet av investeringar i den befintliga ridanläggningen och stöd erhöles. En förstudie 2022 undersökte möjligheten att anlägga en ny ridbana på Rävhaben. Trafiken från pågående byggnadsprojektet Stenhuggaren gjorde den befintliga banan olämplig och en ny plats övervägdes på åkermarken bakom ridhuset. Förslaget föll dock på grund av osäkert tidsperspektiv, högspänningsledningar och pris.

Regionstyrelseförvaltningen fick i uppdrag att granska Rävhaben 1:3, tidigare konstgräs och grusplan, för att se hur den kunde anpassas till ridsportens behov, detta utifrån att konstgräsplanen på området flyttades. En arbetsgrupp med deltagare från ridsportförbundet skapade ett funktionsprogram för en ny ridbana. Den planerade anläggningen inkluderar byggnad, förråd, ridbana, läktare, domartorn, vattenposter, sop- och gödselhantering, belysning, staket, mobilt staket, ridslinga, tillgänglighetsanpassning, parkering, ljudanläggning och digital tidtagning. Ridbanan skulle placeras där konstgräsplanen tidigare låg.

Kostnadsuppskattningen inkluderar mark, byggnader, ledningsarbeten och belysning. Investeringskostnaden beräknas till 67,5 mnkr med en avskrivningstid på 33 år. Driftsdialog pågår med ridsportförbundet och en tidsplan föreslår totalt 18-24 månaders byggprocess efter bygglov.

Kommunekologen har bedömt att åtgärden kan genomföras utan större negativ påverkan på naturvärden.

Den preliminära driftskostnaden, det vill säga internhyran till fastighetsförvaltningsavdelningen, beräknas ligga på runt 4 mnkr. Den summan måste dock kompletteras med kostnader för verksamhetsdriften vilket innebär att totalkostnaden kommer att bli högre än dessa 4 mnkr. Detsamma gäller investeringsutgiften som fortfarande behöver kompletteras med inventarier för att drifva anläggning och inventarier för att hyra ut den.

Förstudien kommer att fortsätta med att undersöka driftkostnader, driftsform, intern hyra och infrastruktur. Målet är att förbättra ridsportens förutsättningar på Gotland genom två steg. Steg ett med en utomhusyta och steg två genom att utveckla inomhusanläggning. Förstudie av etapp 2 - ridhus - förväntas påbörjas efter sommaren det vill säga när slutrapporten för ridbanan är klar.

Bedömning

Utformningen av förslaget till ny ridbanan är framtaget utifrån de behov som gotländsk ridsport gemensamt har tagit fram. En arbetsgrupp bestående av representanter från ridklubbarna på Gotland har tagit fram funktionsprogrammet som ligger till grund för gestaltningen av området. Det är framtaget för bästa funktionalitet och nyttjande enligt ridsporten själva.

Det är en nationell trend att allt fler kommuner anlägger anläggningar till ridsporten. På Gotland har vi än så länge ingen sådan. Detta är ett första steg att tillgodose behovet även hos ridsporten, steg 2 är att se över möjligheterna för en till inomhusanläggning för ridsport, även den att placeras på Rävåsen. Även för steg 2 behöver Region Gotland utreda driftsform för att få fram bästa möjliga lösning. Trots den tuffa ekonomiska situationen för Region Gotland anser förvaltningen att en investering i en ridanläggning viktig. Detta för att få en jämnare fördelning av regionägda anläggningar gällande nyttjande för tjejer respektive killar. En ridanläggning skulle göra Region Gotland anläggningsbestånd mer jämställt sett till nyttjandet, därav är det en angelägen investering.

Driftskostnaden behöver utredas närmare till slutrapporten som kommer att vara klar till Budgetavstämningen 2024.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att perspektivet ej är aktuellt i detta ärende.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att förvaltningen är medvetna om det ansträngda läget i Region Gotland ekonomi och de utmaningar som finns. Förvaltningen anser dock att detta är ett projekt som bör prioriteras då det skulle säkerställa en anläggningsform, i detta fall ridbana, som inte finns i regionens egen regi ännu och där behovet är stort.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att en ridbana placerad i Visby skulle avsevärt kunna öka möjligheter för aktiviteter för barn och ungdomar både i närliggande området, men även för Gotland som helhet med möjligheten till tävlingar och träningsläger.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att en ridbana skulle vara en bra satsning ur ett jämställdhetsperspektiv i och med det underskott på regionala anläggningar i denna form. Ridsport överlag är en idrott dominerad av tjejer som utövare, men det finns ingen regionalt ägd och driven anläggning. Denna snedvridning av anläggningar och resurser skulle rättas upp till viss del med denna investering.

5. Landsbygdsräddning/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att även om den nya ridbanan placeras i Visby är det viktigt att komma ihåg att ridsporten är stor även på landsbygden. Förvaltningen gör bedömningen att en anläggning i Visby kan komma utövare och föreningar även utanför Visby till gagn, detta genom en utökad möjlighet att arrangera tävlingar och andra arrangemang på den nya banan.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att den föreslagna ebb- och flodbanan ger en avsevärt mindre förbrukning av vatten än vad som annars skulle behövas. En ebb- och flodbana är självreglerande i vattentillförseln i ett slutet system så behov av att kontinuerligt vattna banan, så som annars är brukligt, finns inte. På så sätt blir klimatpåverkan avsevärt mindre. Ett visst resande inom Gotland kan uppstå då föreningar och utövare på landsbygden ska ta sig till banan, men det hade uppstått oavsett var ridbanan hade placerats.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Per Wallstedt, strateg, regionstyrelseförvaltningen och Isak Malm, projektledare, teknikförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Utlåtande kommunekolog daterad 2024-02-05

Rävhagen ridanläggning delrapport förstudie daterad 2024-02-16

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-03-06

RS § 123 Motion. Familjecentral

Ärendenummer: RS 2021/1028
Paragraf föregående instans: AU § 74

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Motionen bifalls.
- Utredningen om förutsättningarna för att inrätta en familjecentral ska återrapporteras till budgetavstämningen i oktober 2024.
- I utredningen ska även ingå att utreda hur barn och familjer över hela Gotland nås av det förebyggande arbetet som bedrivs i en familjecentral.

Regionstyrelsens beslut

- Ärendet ska återrapporteras till budgetavstämningen i oktober 2024.
- I utredningen ska även ingå att utreda hur barn och familjer över hela Gotland nås av det förebyggande arbetet som bedrivs i en familjecentral.

Sammanfattning

Meit Fohlin (S) yrkar i en motion att Region Gotland utreder förutsättningarna för att inrätta en familjecentral.

Meit Fohlin redogör för att en familjecentral är ett koncept som är väl etablerat i Sverige sedan många år och att familjecentraler eller liknande verksamhet finns flera av landets kommuner. I motionen beskrivs att i en familjecentral bedrivs verksamhet som är hälsofrämjande, generell, tidigt förebyggande och stödjande samt riktar sig till föräldrar och barn. En familjecentral ska minst innehålla mödrahälsovård, barnhälsovård, öppen förskola och socialtjänst med inriktning på förebyggande arbete. Familjecentralen ska finnas som en hjälp och stöd för familjernas hälsa, både fysisk och psykisk.

Frågan var aktuell 2009 men resulterade inte i att en familjecentral inrättades. Regionstyrelseförvaltningen bedömer att en förnyad utredning är motiverad då organisation och lagstiftning har genomgått förändringar sedan förra beslutet.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att det är motiverat att utreda förutsättningarna för familjecentral på Gotland och föreslår därmed regionstyrelsen att föreslå regionfullmäktige att bifalla motionen.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Elisabeth Jonsson Höök, samverkansledare, regionstyrelseförvaltningen.

Andreas Unger (M) yrkar att utredningen om förutsättningarna för att inrätta en familjecentral ska återrapporteras till budgetavstämningen i oktober 2024.

Johan Malmros (C) yrkar att det i utredningen även ska ingå att utreda hur barn och familjer över hela Gotland nås av det förebyggande arbetet som bedrivs i en familjecentral.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag med tilläggsyrkanden och finner att det bifalls

Beslutsunderlag

Motion. 2021-06-21

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-02-06

Skickas till

Motionären

RS § 124 Motion. Motverka barnfattigdom och öka jämlikheten

Ärendenummer: RS 2022/2053
Paragraf föregående instans: AU § 75

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Motionen bifalls på så sätt att regionstyrelsen får i uppdrag att gemensamt med underlag från regionstyrelsen, socialnämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden och barn- och utbildningsnämnden kartlägga situationen för barn på Gotland och utifrån det ta fram förslag på åtgärder för att minska barnfattigdomen på Gotland.

Sammanfattning

Saga Carlgren (V) yrkar i en motion att socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ska kartlägga och utreda hur respektive nämnd, enskilt och gemensamt, kan stärka och utveckla sitt arbete för att utjämna skillnader i barns ekonomiska uppväxtvillkor.

Motionen har remitterats till ovan nämnder och man har kartlagt enskilt inom respektive ansvarsområde och samt fört en ömsesidig dialog kring det gemensamma utvecklingsarbetet. Den samlade bedömningen är att det inom respektive förvaltning finns strukturer för ett kontinuerligt och systematiskt arbete för att utjämna skillnader i barns olika förutsättningar och uppväxtmiljö.

För att möjliggöra samverkan och förvaltningsövergripande samarbete finns samverkansforum barn och unga som är en del av Region Gotlands samverkansstruktur. Där sker samverkande utvecklingsarbete av främjande, förebyggande och åtgärdande insatser kring barn, unga och deras familjer i behov av stöd. Vidare görs bedömning att det finns lagstyrd samverkan mellan förvaltningarna och att samverkan sker utifrån barns individuella behov av stöd och insatser.

Bedömning

Som beskrivits bedrivs ett strukturerat och systematiskt arbete för att utjämna ekonomiska skillnader i barns uppväxtmiljö inom både utbildnings- och arbetslivsförvaltningen och socialförvaltningen.

Bedömningen är att det finns ett förvaltningsövergripande samarbete som består av samverkansforum för barn och unga och de är en del av Region Gotlands samverkansstruktur. Som ett exempel på att stärka och utveckla arbetet med att tidigt kunna erbjuda stöd och insatser till barn och familjer har Fossam bildats, som är ett samverkansteam mellan socialtjänst, skola och första linjen.

Vidare görs bedömningen att det finns lagstyrd samverkan mellan förvaltningarna och att samverkan sker utifrån barns individuella behov av stöd och insatser

Förslaget är att regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige att motionen anses besvarad med denna tjänsteskrivelse.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Elisabeth Jonsson Höök, samverkansledare, regionstyrelseförvaltningen.

Eva Nypelius (C) yrkar med instämmande av Saga Carlgren (V) att motionen bifalls på så sätt att regiondirektören får i uppdrag att gemensamt med underlag från regionstyrelsen, socialnämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden och barn- och utbildningsnämnden kartlägga situationen för barn på Gotland och utifrån det ta fram förslag på åtgärder för att minska barnfattigdomen på Gotland.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och Eva Nypelius yrkande och finner att Eva Nypelius yrkande vinner bifall.

Beslutsunderlag

Motion. 2022-12-12

Socialnämnden 2023-06-14, § 89

Barn- och utbildningsnämnden 2023-09-12, § 83

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2023-09-12, § 68

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2024-01-25

Skickas till

Motionären

RS § 125 Motion. Marknadsföring av kollektivtrafiken.

Ärendenummer: RS 2020/307
Paragraf föregående instans: AU § 76

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Motionen avslås.
-

Sammanfattning

Gerd Holmgren, Feministiskt initiativ, föreslår att kollektivtrafiken uppmärksammas i samband med att Region Gotland anordnar möten, seminarier och evenemang. Det föreslås också att start- och sluttider för dessa sammankomster anpassas efter kollektivtrafikens ankomst- och avgångstider.

Tjänstepersoner från både regionstyrelseförvaltningen och teknikförvaltningen är positiva till motionen när det gäller att marknadsföra Gotlands kollektivtrafik mer. För att öka resandet med kollektivtrafik och ta marknadsandelar från bilen så krävs en beteendeförändring. Teknikförvaltningens nya kommunikator kommer att ta fram en kommunikationsplan kring hur kollektivtrafiken ska kommuniceras för att ge bäst effekt.

Bedömning

Region Gotland har som mål i det nya trafikförsörjningsprogrammet att kollektivtrafikens marknadsandel av de motoriserade resorna senast 2033 ska vara minst 20 %. För att uppnå detta arbetar tjänstepersoner på regionstyrelseförvaltningen och teknikförvaltningen med att göra Gotlands kollektivtrafik ännu mer attraktiv så att det ska vara ett rimligt alternativ till bilen. Då har vi också en produkt som är värd att kommunicera och marknadsföra. Det nya Trafikförsörjningsprogrammet har med detta som en viktig insats framöver.

Regionstyrelseförvaltningen och teknikförvaltningen är positiva till motionen när det gäller att marknadsföra Gotlands kollektivtrafik mer. För att öka resandet med kollektivtrafik och ta marknadsandelar från bilen så krävs en beteendeförändring. Kollektivtrafikheten på teknikförvaltningen har sedan hösten 2023 en kommunikator på halvtid. Kommunikatörens första uppgift är att ta fram en kommunikationsplan som ska beskriva hur Gotlands kollektivtrafik bäst ska kommuniceras, marknadsföras utifrån Gotland kollektivtrafiks varumärke. Det kan exempelvis vara ökad synlighet i sociala medier, realtidsinformation i offentliga byggnader och nyttja skärmar i väderskydd och fordon.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer inte att administrationen det innebär med att erbjuda avgångstider i kallelser väger upp för nyttan det ger.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att det inte är aktuellt för denna motion.

2. Ekonomiskt perspektiv

Ett avslag på motionen ger inga ekonomiska konsekvenser för förvaltningar inom Region Gotland.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att det inte är aktuellt för denna motion.

4. Jämställdhetsperspektiv

Ett avslag ger oförändrad effekt på jämställdhetsperspektivet.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Ett avslag ger oförändrad effekt utifrån ett geografiskt perspektiv.

6. Klimat och miljöperspektiv

Ett avslag ger oförändrad effekt på klimat och miljö.

Ärendets behandling under mötet

Jennifer Medin (MP) yrkar att motionen ska bifallas på så sätt att alla Region Gotlands interna och externa kallelser och event kompletteras med information om hur man tar sig till mötesplatsen med buss.

Meit Fohlin (S) yrkar med instämmande av Andreas Unger (M) avslag på Jennifer Medins (MP) yrkande.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag om att motionen ska avslås eller om motionen ska bifallas i enlighet med Jennifer Medins yrkande och finner att motionen ska avslås.

Beslutsunderlag

Motion. 2020-02-19

Tekniska nämnden 2020-04-15, § 93

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-01-25

Skickas till

Motionären

Teknikförvaltningen

RS § 126 Medborgarförslag - En extra maträtt på Wisbygymnasiets skolmat

Ärendenummer: RS 2023/1766
Paragraf föregående instans: AU § 78

Regionstyrelsens beslut

- Medborgarförslaget avslås.

Sammanfattning

Ett medborgarförslag gällande en extra maträtt på Wisbygymnasiets skolmat har inkommit till regionstyrelseförvaltningen. Regionstyrelseförvaltningen har svarat på detta medborgarförslag.

Bedömning

Avdelning Måltid arbetar utifrån Livsmedelsverkets riktlinjer och Nordiska närings rekommendationer som baseras på den senaste aktuella forskning kring mat och hälsa. För att täcka barns näringsbehov behövs en varierad meny.

Att barn lär sig att äta varierat anses som en av de viktigaste faktorerna för hälsosamma matvanor som vuxen. Det står bland annat beskrivet i Livsmedelsverkets Nationella riktlinjer för måltider i skolan; ”bra mat i skolan är mat som eleverna lockas av och tycker om, men som också utmanar deras smaker och preferenser. Preferenser kan ändras fram och tillbaka under uppväxttiden och de flesta barn har en naturlig skepsis mot nya maträtter, livsmedel och smaker. Det är under barndomen vi har goda möjligheter att bredda och utveckla våra smakpreferenser”. Skolan har därför en viktig roll att erbjuda möjligheten att testa på olika slags måltider.

Återkoppling från våra matgäster samt vårdnadshavare och anhöriga på olika nivåer är av stor vikt i utvecklingsarbetet kring måltiderna. Idag erbjuds minst ett till två alternativ, varav ett vegetariskt. Det förekommer ofta att mat som har kunnat tas tillvara från tidigare serveringar erbjuds som ytterligare alternativ. Vid behov av anpassade måltider, erbjuds även en anpassad måltidsmeny med några utvalda rätter. Råkostbordet innehåller minst fem stycken, ofta fler, olika råkostalternativ med fiberrika grönsaker och rotfrukter, baljväxter, salladsgrönsaker eller frukt varje dag samt dressing eller salladssås. Ofta kompletteras råkostbordet även med kalla smårätter innehållande pasta eller gryn och röror. Till lunchen erbjuds vatten, mjölk eller vegetabilisk dryck, knäckebröd och smörgåsfett. Avdelning Måltid följer andra kommuners utvecklingsarbeten gällande förstärka utbud och valmöjligheter i skolmåltiderna. Bevakning av Bollnäs koncept och liknande lösningar är en del i det arbetet.

Det har inte gjorts någon långsiktig utvärdering av Bollnäs koncept, som påbörjades under höstterminen 2023 och det är därför för tidigt att säga om det finns nackdelar med konceptet. Det finns farhågor att elever som annars skulle testa olika maträtter istället äter ensidigt. Även hur ett sådant koncept påverkar andelen specialkost måste tas hänsyn till. Region Gotland arbetar med att minska andelen svinn och med medborgarförslaget så finns det en risk för ökat svinn. Det finns heller inte tillräckligt underlag för vilka effekter, positiva eller negativa, konceptet ger ekonomiskt.

Utifrån ovan aspekter föreslår regionstyrelseförvaltningen att invänta en mer långsiktig utvärdering av konceptet från Bollnäs kommun.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag. 2023-09-11

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-02-07

Skickas till

Barn- och utbildningsnämnden

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

RS § 127 Medborgarförslag - Medborgarförslag: Köttbullar och makaroner till alla skolbarn varje dag!

Ärendenummer: RS 2023/1810
Paragraf föregående instans: AU § 77

Regionstyrelsens beslut

- Medborgarförslaget avslås.

Sammanfattning

Ett medborgarförslag gällande köttbullar och makaroner till alla skolbarn varje dag har inkommit till regionstyrelseförvaltningen. Regionstyrelseförvaltningen har svarat på detta medborgarförslag.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen, avdelning Måltid, beskriver nedan styrning, hur erbjudandet gällande flera alternativ i skolrestaurangerna ser ut idag samt beskriver Livsmedelsverkets rekommendationer för arbete med barns utveckling av smakpreferens.

Avdelning Måltid arbetar utifrån Livsmedelsverkets riktlinjer och Nordiska närings rekommendationer som baseras på den senaste aktuella forskning kring mat och hälsa. För att täcka barns näringsbehov behövs en varierad meny.

Att barn lär sig att äta varierat anses som en av de viktigaste faktorerna för hälsosamma matvanor som vuxen. Det står bland annat beskrivet i Livsmedelsverkets Nationella riktlinjer för måltider i skolan; ”bra mat i skolan är mat som eleverna lockas av och tycker om, men som också utmanar deras smaker och preferenser. Preferenser kan ändras fram och tillbaka under uppväxttiden och de flesta barn har en naturlig skepsis mot nya maträtter, livsmedel och smaker. Det är under barndomen vi har goda möjligheter att bredda och utveckla våra smakpreferenser”. Skolan har därför en viktig roll att erbjuda möjligheten att testa på olika slags måltider.

Återkoppling från våra matgäster samt vårdnadshavare och anhöriga på olika nivåer är av stor vikt i utvecklingsarbetet kring måltiderna. Idag erbjuds minst ett till två alternativ, varav ett vegetariskt. Det förekommer ofta att mat som har kunnat tas tillvara från tidigare serveringar erbjuds som ytterligare alternativ. Vid behov av anpassade måltider, erbjuds även en anpassad måltidsmeny med några utvalda rätter. Råkostbordet innehåller minst fem stycken, ofta fler, olika råkostalternativ med fiberrika grönsaker och rotfrukter, baljväxter, salladsgrönsaker eller frukt varje dag samt dressing eller salladssås. Ofta kompletteras råkostbordet även med kalla smårätter innehållande pasta eller gryn och röror. Till lunchen erbjuds vatten, mjölk eller vegetabilisk dryck,

knäckebröd och smörgåsfett. Avdelning Måltid följer andra kommuners utvecklingsarbeten gällande förstärka utbud och valmöjligheter i skolmåltiderna. Bevakning av Bollnäs koncept och liknande lösningar är en del i det arbetet.

Det har inte gjorts någon långsiktig utvärdering av Bollnäs koncept, som påbörjades under höstterminen 2023 och det är därför för tidigt att säga om det finns nackdelar med konceptet. Det finns farhågor att elever som annars skulle testa olika maträtter istället äter ensidigt. Även hur ett sådant koncept påverkar andelen specialkost måste tas hänsyn till. Region Gotland arbetar med att minska andelen svinn och med medborgarförslaget så finns det en risk för ökat svinn. Det finns heller inte tillräckligt underlag för vilka effekter, positiva eller negativa, konceptet ger ekonomiskt.

Utifrån ovan aspekter föreslår regionstyrelseförvaltningen att invänta en mer långsiktig utvärdering av konceptet från Bollnäs kommun.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag 2023-09-19

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-02-07

Skickas till

Barn- och utbildningsnämnden

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

RS § 128 **Nominering. CPMR:s Political Bureau**

Ärendenummer: RS 2024/1026

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att nominera Filip Reinhag (S) till CPMR:s Political Bureau.

Sammanfattning

Vid CPMR General Assembly den 2-4 oktober 2024 ska val förrättas till den centrala styrelsen, Political Bureau. Varje land har 2 platser, en ordinarie ledamot och en ersättare. De väljs på en mandatperiod på 2 år.

Nomineringar till ledamot eller ersättare ska vara den svenska CPMR-gruppens valberedning tillhanda senast den 6 maj 2024.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att regionstyrelsen nominerar Filip Reinhag (S) till CPMR:s Political Bureau.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på förslaget och finner att det bifalls.

RS § 129 Avsägelse och fyllnadval

Sammanfattning

- Michael Stenberg (--) har avsagt sig uppdraget som ledamot i kultur- och fritidsberedningen. 2024-04-08 RS 2024/1049.
- Som ny ledamot i kultur- och fritidsberedningen efter Michael Stenberg (--) föreslås VAKANT (SD).
- Michael Stenberg (--) har avsagt sig uppdraget som ersättare i Almedalsrådet. RS 2024/1050.
- Som ny ersättare i Almedalsrådet efter Michael Stenberg (--) föreslås VAKANT (SD).
- Margareta Persson (M) har avsagt sig uppdraget som ledamot i pensionärsrådet. 2024-04-22 RS 2024/1277.
- Som ny ledamot i pensionärsrådet efter Margareta Persson (M) föreslås VAKANT (M).

RS § 130 **Anmälan om delegationsbeslut**

Sammanfattning

Till handlingarna lades med stöd av delegation följande fattade beslut:

- Delegationsbeslut, Serveringstillstånd 2024-03-13 – 2024-04-09
- Delegationsbeslut, bisysslor, Regionstyrelsen, 2024-04-16
- Delegationsbeslut, personalärenden, Regionstyrelsen, 2024-03-19 – 2024-04-16
- Delegationsbeslut, anställningar, Regionstyrelsen, 2024-01-22 - 2024-03-19
- Delegationsbeslut, Avsiktsförklaring Island Games
- Delegationsbeslut, Förändring i attestförteckningen, Regionstyrelseförvaltningen

RS § 131 **Information. Vissa inkomna handlingar**

Sammanfattning

Till handlingarna lades följande inkomna handlingar:

- SKR Avsiktsförklaring gemensam inriktning för en sammanhållen och ändamålsenlig kunskapsstyrning.
- Minnesnoteringar Ägarmöte Gotlands Filmfond, 2024-03-08
- Minnesnoteringar Ägarmöte Wisby Strand event och congress, 2024-03-06
- Protokoll Pensionärsrådet 2024-03-14
- Protokoll Tillgänglighetsrådet, 2024-02-15
- Mötesanteckningar RS Samrådsgrupp, 2024-03-04
- Intern rapport om oegentligheter Visselblåsning 12
- Intern rapport om oegentligheter Visselblåsning 13
- Överklagande Förvaltningsrätten 2024. Heidelberg Materials

RS § 132 Uppföljning uppdrag regionstyrelseförvaltningen

Ärendenummer: RS 2024/873

Regionstyrelsens beslut

- Informationen tas emot.
-

Sammanfattning

Regionstyrelseförvaltningen har sammanställt en uppdragslista för uppdrag som är beslutade av regionstyrelsen. Uppdragen kommer följas upp och redovisas vid varje regionstyrelsesammanträde. Uppdragens status kommer redovisas utifrån färgerna grönt, gult och rött.

Grönt betyder att uppdraget följer beslutad tidplan, gult att ny tidplan behöver tas fram/alternativt annan åtgärd och rött betyder att tidplanen är överskriden.

Några av uppdragen saknar tidplan, men ambitionen är att alla uppdrag ska ha en uppdaterad tidplan vid nästa redovisningstillfälle.

Initialt har regionstyrelseförvaltningen valt att redovisa de uppdrag som regionstyrelsen beslutat om. Redovisning kommer framåt även omfatta motioner, medborgarförslag och uppdrag från regionfullmäktige.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att den bifalls.

Beslutsunderlag

Uppdragslista 2024-04-23

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2024-03-22

RS § 133 Månadsrapport ekonomi 2024

Ärendenummer: RS 2024/877

Regionstyrelsens beslut

- Informationen tas emot.

Sammanfattning

Med anledning av att hälso- och sjukvårdsnämnden, miljö- och byggnämnden och barn- och utbildningsnämnden har stora ekonomiska utmaningar har regionstyrelsen beslutat att dessa nämnder ska lämna en ekonomisk rapport på varje regionstyrelsesammanträde. (2024-03-05 § 31)

Till sammanträdet den 23 april 2024 finns ingen rapportering då delårsrapporten med utfallet för mars redovisas i samband med budgetberedningen 6-8, 14 maj och regionstyrelsen 30 maj 2024. Rapporteringen under året ser ut enligt följande:

Sammanträde	Omfattning
27 mars	Utfall februari 2024 rapporterades
23 april	Ingen rapportering då utfall för mars ingår i delårsrapporten som rapporteras till regionstyrelsen 30 maj.
30 maj	Delårsrapport 1 januari – mars med prognos för både drift och investeringar
18 juni	Månadsrapport april med ny prognos för driftbudgeten. (rapportering från samtliga nämnder)
5 september	Utfall juli
24 oktober	Delårsrapport 2 januari-augusti inkl. prognos för både drift och investeringar
21 november	Utfall september
12 december	Utfall oktober

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på informationen och finner att den bifalls.

RS § 134 Investeringssuppföljning

Ärendenummer: RS 2024/874

Regionstyrelsens beslut

- Informationen tas emot.

Sammanfattning

För att underlätta för regionstyrelsen i sin uppsikt över förvaltningar och bolag inom Region Gotland, kommer regionstyrelsen vid varje regionstyrelsemöte att få en rapport som redogör för framdriften av Region Gotlands största investeringsprojekt. Projekten kommer att följas ur tre olika perspektiv – tid, kvalitet och ekonomi. De tre perspektiven bedöms utifrån färgerna grönt, gult och rött.

Grönt betyder att det inte finns några avvikelser jämfört mot vad som planerats. Gult betyder att det finns mindre avvikelser och rött betyder att det finns stora avvikelser.

Ambitionen är att det i rapporten, när det finns avvikelser, även tydligt ska framgå vad avvikelsen beror på och vilka åtgärder som vidtas för att ta bort eller minimera avvikelsen mot plan.

Initialt avser rapporteringen de investeringsprojekt som har en totalbudget som överstiger 20 miljoner kronor. Rapporten består av en första sammanfattande sida där en samlad bedömning av projektet framgår.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att den bifalls.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse regionstyrelseförvaltningen daterad 2024-04-19
Rapportering teknikförvaltningen 2024-04-12

RS § 135 **Regiondirektörens information**

Sammanfattning

Regiondirektör Stefan Hollmark informerar regionstyrelsen om följande:

- Information om vårdförbundets varsel
- Gotlandshem verksamhetsberättelse
- Bolagsstämmor
- OCD
- Aktörsgemensam beredskapsplanering
- Laddstolpar
- Trafikrådet

RS § 136 Information. Kommunal och Vårdförbundets varsel.

Regionstyrelsens beslut

- Informationen tas emot.
-

Sammanfattning

Ärendet föredras av Kristine Skår, förhandlingschef, Linda Ehrling Sjöberg, strateg och Lotta Israelsson, HR direktör, regionstyrelseförvaltningen.

Regionstyrelsen informeras om Kommunals varsel om strejk efter att förhandlingarna strandat kring att höja avtalets lägstalöner. Varslet är dock avblåst.

Regionstyrelsen informeras även om Vårdförbundets varsel avseende mertid, övertid och nyanställning. Vårdförbundet har varslat om konfliktåtgärder för medlemmar i samtliga regioner. Varslet består av övertidsblockad, mertidsblockad och nyanställningsblockad. De varslade stridsåtgärderna innebär att medlemmar därefter inte ska jobba på övertid eller mertid och att arbetsgivaren inte kan genomföra nyanställningar inom Vårdförbundets yrkesgrupper som omfattas.

Regionstyrelsen informeras också om olika begrepp som används vid strejk och varsel och dess betydelser samt förtydligar förtroendevaldas roll i en konflikt.